

FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
Katedra anglistiky a amerikanistiky

**Realization of Translation
Commission with
Translation-oriented Text
Analysis**

Realizace překladové zakázky s překladatelskou
analýzou textu

Master's Thesis

by

Radka Strnádková

(Anglická filologie)

Olomouc 2011

Supervisor: Mgr. Jitka Zehnalová, PhD.

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla úplný seznam citované a použité literatury.

V Olomouci dne 10.5.2011

Radka Strnádková

Acknowledgements

I would like to thank Mgr. Jitka Zehnalová, PhD., my supervisor, for her kind guidance and invaluable help throughout the process of writing this thesis. My thanks also go to my family and friends for their continuous support.

List of abbreviations (in alphabetical order)

CT	Cílový text
NP	National park/ národní park
NPS	National Park Service
P	Panel
SC	Source culture
SL	Source language
ST	Source text
TC	Target culture
TL	Target language
TT	Target text
VT	Výchozí text

Explanatory notes

A copy of the original tourist containing our source text (ST) is attached to the binding at the back of the present study. Since a large number of non-verbal elements are incorporated into the ST, a division into 5 horizontal panels was made (see below in Ch. 3, Fig. 2). The total number of 40 examples of from the ST is included in this study in Chapters 3 and 5. All examples are numbered; the numbering always starts from number 1 in each Chapter. Each example is further specified according to the particular panel in which it occurs. For the purposes of the present study, the target text presented in Chapter 4 also follows the panel division in order to facilitate orientation for the reader.

CONTENTS

1 INTRODUCTION	1
1.1 Source Text	2
1.2 Procedure	2
1.3 Thesis Outline	3
1.4. American vs. British Variety of English	3
2 OPERATIVE FRAMEWORK	4
2.1 Background Information on U.S. National Parks	4
2.1.1 National Park Service	4
2.1.2 Brief Historical Excursion	5
2.1.3 Sequoia and Kings Canyon National Parks	5
2.1.4 Informational Materials of U.S. National Parks	6
2.2 Classification of Tourist Brochure as Text Type	8
2.3 Functional Approach to Translation	10
2.3.1 Skopos Theory	10
2.3.2 Translation Commission in Relation to Skopos Theory	11
3 TRANSLATION-ORIENTED TEXT ANALYSIS	13
3.1 The Looping Model of Translation	13
3.2 Target Text Skopos Analysis	14
3.3 Source-text Analysis	16
3.3.1 Analysis of Extratextual Factors	17
3.3.2 Analysis of Intratextual Factors	26
3.3.3 Effect	37
3.3.4 Text Analysis and Translation Skopos Summary	38
4 TRANSLATION	42
5 COMMENTARY	56
5.1 Compensation for Cultural Distance	56
5.1.1 Geographical Names	56
5.1.2 Names of Sequoias	57
5.1.3 Animal Species	58
5.2 Terminology Issues	59
5.2.1 Fish Species	59
5.2.2 Sequoia vs. Redwood	59

5.2.3 Chaparral.....	60
5.3 Syntactic Changes on the Position of Attribute	61
5.3.1 Compound Adjectives	61
5.3.2 Quotational Compound	62
5.4 Miscellanea	62
5.4.1 Ranger	62
5.4.2 Declension of English Names in Target Text.....	62
6 CONCLUSION	63
APPENDICES	65
Appendix 1 – The Czech Brochure	65
Appendix 2 – E-mail message from Malinee Crapsey.....	70
Appendix 3 – E-mail message from Pavel Jurajda.....	71
Appendix 4 – Email message from Luboš Úradníček	72
SHRNUTÍ.....	73
REFERENCES	77
ANNOTATION	81
ANOTACE	81

1 INTRODUCTION

The present study demonstrates the process of realization of a translation commission assigned by Sequoia and Kings Canyon National Parks. The idea to translate such type of text occurred to me in summer 2010 when I was touring national parks in the USA. The journey provided me with numerous promotional materials for tourists that made me realize the great potential the tourist industry has for the field of translation. A number of recent studies focusing on translation of publicity and commercial texts (e.g. Baorong 2009; De Mooij 2004; Guidčre 2001; Rek-Harrop 2010) also emphasize the growing market demand for non-literary translation that has led to new extensive research in the field as well as to “the development of new job profiles” (Snell-Hornby, 1999).

The recent tendency to consider English as a universal language for interpersonal communication worldwide might result in the overestimation of the English language understanding (cf. De Mooij 2004). The above-mentioned studies (as well as some older studies, e.g. Jettmarová, Piotrowska and Zauberga 1997) emphasize the close interrelatedness between promotional and publicity texts and the culture in which they originate, i.e. the source culture. Accordingly, understanding the verbal message of a tourist brochure as one of the particular type of promotional texts often goes beyond the understanding of the language itself; it may be determined by the knowledge of broader source-culture context.

However, one of the particularities of tourist brochure translations consists in the fact that the presence of the source culture in the target text, i.e. in the translation, is desirable to some extent (see Fišer 2009, 82). Apart from that, according to the currently dominant functional approach, the target text must at the same time fulfill the requirement of functional adequacy; it must communicate the message clearly in accordance with the particular communicative situation set in the cultural context of the target culture (cf. e.g. Fišer 2009; Knittlová 2010). Finding the balance between these two rather

opposite phenomena in the translation of our tourist brochure is what this thesis is largely interested in.

1.1 Source Text

The source text (ST) for our translation originates from an official tourist English-written brochure of Sequoia and Kings Canyon National Parks which are situated in California, USA. The text provides visitors with interesting facts about the parks; it also lists rules and regulations regarding the park visit and the maps at the back side of the brochure facilitate orientation in the parks. As the ST is the major focus of Chapter 3, only its very brief introduction is made at this point. A copy of the original brochure is attached to the hard cover at the back of the present study.

1.2 Procedure

In our translation process, the “looping model of translation” (Nord 1991, 32) developed by a German Scholar Christiane Nord was followed. Therefore, Nord’s (1991) monograph *Text Analysis in Translation: Theory, Methodology, and Didactic Application of a Model for Translation-Oriented Text Analysis* represents the major theoretical source for the present study. However, other sources (e.g. Fišer 2009, Newmark 1988, Tárnýiková 2007) as well as relevant online sources (e.g. the official website of Sequoia and Kings Canyon National Parks) are also consulted when necessary.

The key concepts in Nord’s model include an initial precise formulation of a translation commission¹ that defines the particular conditions under which the target text (TT), i.e. the translation of the ST, will carry out its specific function(s).² Our approach to the translation process is based on a real translation commission that was assigned to us by management representatives of Sequoia and Kings Canyon National Parks.³

¹ Nord (1991, 8) uses the term “translation instructions” as an equivalent to the German term “Übersetzungsauftrag”.

² The importance of a translation commission has been emphasized by other authors (e.g. Fišer 2009).

³ The translation commission is described in Ch. 3.2.

The next step in Nord's model is a detailed analysis of the ST carried out prior the actual translation. As Nord (1991, 1) put it:

Translation-oriented text analysis should not only ensure full comprehension and correct interpretation of the text or explain its linguistic and textual structures and their relationship with the system and norms of the source language (SL), but it should also provide a reliable foundation for each and every decision which the translator has to make in a particular translation process.

After analyzing the ST, we will approach to the actual translation process and subsequent commentary on selected translation solutions.

1.3 Thesis Outline

The present study follows the individual steps of Nord's (1991) translation model.⁴ Chapter 2 presents background information on the U.S. national parks and also deals with several theoretical concepts that are of great significance in the translational model used. Chapter 3 examines our particular translation commission, analyzes the ST and, based on the conclusions of the analysis, points out possible issues that may arise in the translations. Chapter 4 presents the TT, i.e. our translation. In Chapter 5, a commentary on selected translation issues is provided. Chapter 6, the final chapter of this thesis, evaluates the Nord's translation model in light of the application on our ST.

1.4 American vs. British Variety of English

A discrepancy between the British and American varieties of English occurs in the text of the present study. Owing to our previous experience as well as the communicative situation of the ST, American English is used on our part. Christiane Nord (1991), on the other hand, uses the British variety of English. In direct citation from Nord's monograph (see above), the British variety was preserved.

⁴ The individual steps of Nord's translation model are discussed in detail in **Chapter 3**.

2 OPERATIVE FRAMEWORK

The aim of this chapter is to discuss miscellaneous subject matters in order to create an operative framework for the translation-oriented text analysis. First, essential background information on the U.S. national parks will be presented in order to establish a broader pragmatic context⁵ for our ST. Secondly, we will discuss the concept of text type and introduce the skopos theory; these theoretical foundations determine Nord's (1991) translation model to a great extent; and therefore, we believe their prior clarification is necessary.

2.1 Background Information on U.S. National Parks

A writer and historian Wallace Stegner (1909–1993) called the U.S. national parks “the best idea we [Americans] ever had. Absolutely American, absolutely democratic, they reflect us at our [American] best rather than our worst” (NPS Best Idea 2009).

At present, the U.S. National Park System encompasses “more than 84 million acres⁶ and is comprised of 394 areas” (NPS Overview 2009) of which 58 are designated as national parks.⁷ All the areas within the National Park System are administered by the National Park Service (NPS).

2.1.1 National Park Service

The National Park Service is a bureau of the U.S. Department of the Interior established in 1916. It is led by a Director who is nominated by the President and confirmed by the U.S. Senate.

The principal objectives of the NPS are, as expressed in the mission statement, “to conserve the scenery and the natural and historic objects and the wild life therein and to provide for the enjoyment of the same in such manner

⁵ To follow Tárnyiková's (2007, 65) definition, pragmatic context refers to “the context of shared (background) knowledge about the world and our experience activated in the process of communication”.

⁶ In the metric system, 84 million acres equals 339,936 km².

⁷ The areas within the National Park System are further classified as historical parks or sites, monuments, national parks, battlefields or military parks, preserves, recreation areas, seashores, parkways, lakeshores and reserves. In-depth information about the designation of the National Park System units is available at <http://www.nps.gov/legacy/nomenclature.html>.

and by such means as will leave them unimpaired for the enjoyment of future generations” (NPS Overview 2009).

2.1.2 Brief Historical Excursion

The idea of establishing national parks dates back to the 19th century when “the scenic natural wonders of the West, places like mineral springs in Arkansas, towering mountains and majestic trees of Yosemite, spouting geysers of Yellowstone, and the arid ruins of Casa Grande, inspired individual Americans to call for their preservation, asking their government to create something called ‘national parks’” (NPS Best Idea 2009).

The first U.S. national park, Yellowstone National Park, was established in 1872 as “a public park or pleasuring-ground for the benefit and enjoyment of the people” (Kieley 1940). According to Kieley, it was a groundbreaking decision because for the first time “the Government had acted to conserve land for a new purpose. [...] The term ‘conservation,’ so commonly applied to [...] raw materials of industry, was now applied to mountains, lakes, canyons, forests and other great and unusual works of nature, and interpreted in terms of public recreation” (Kieley 1940).

Since 1872, the number of national parks has been increasing. The idea of conservation was promptly extended to other sites, leading to the establishment of other types of federally protected areas. Based on a NPS overview from October 2010, the current National Park System comprises “123 historical parks or sites, 74 monuments, 58 national parks, 25 battlefields or military parks, 18 preserves, 18 recreation areas, 10 seashores, four parkways, four lakeshores, and two reserves” (NPS Overview 2009).

2.1.3 Sequoia and Kings Canyon National Parks

Established in 1890, Sequoia and Kings Canyon National Parks rank among the oldest U.S. national parks.⁸ Although representing two separate

⁸ Barry Mackintosh, a former NPS historian, points out that a considerably long time gap followed after Yellowstone National Park had been established. Although already in 1875 Mackinac National Park in Michigan was created, it lasted only 20 years. The next national parks – Sequoia, General Grant and Yosemite – were established in 1890, i.e. 18 years after Yellowstone (Mackintosh 1991, 4).

units, the parks have been administered jointly since 1943. The parks are situated in California in the southern part of the Sierra Nevada mountain range. Based on an official factsheet available online, the parks encompass 1 352 square miles (equaling 3 502 km²) of which 93.4% is designated wilderness (Seki Factsheet 2011).

The elevation in the parks ranges from 418 m to 4 417 m, the latter representing the summit of Mount Whitney, the highest mountain in the contiguous United States.⁹ As stated on parks' website, this great differences in elevation results in the versatility of landscape and environments contributing to a very rich diversity of animal and plants species (Seki Nature Science 2010). However, despite the multiplicity of species, an exceptionally high concentration of giant sequoia trees in Sequoia NP tends to “outshine (and certainly outgrow) the other features” (Dickey et al. 2008, 362) of the parks. The Giant Forest, “the world’s greatest accessible concentration of giant sequoias” (Dickey et al. 2008, 362), and General Sherman, the biggest tree in the world, are the major tourist draws in the area.

Based on the statistics published by NPS Public Use Statistics Office, the combined visitation for both parks has exceeded 1.5 million every year since 2003 (NPS Statistics 2011).

2.1.4 Informational Materials of U.S. National Parks

According to Middleton et al. (2009, 320), informational materials “[...] may be defined as comprising any form of printed or electronic informational materials, paid for out of marketing budgets and designed to create awareness among existing and prospective customers, stimulate interest in and demand for specified products, and/or facilitate their purchase, use and enjoyment”.

The numerous informational materials provided by U.S. national parks are available in different media covering a wide range of topics. In order to

⁹ The term contiguous United States refers to the 48 federal states that occupy the mid-continent of America; this excludes the states of Alaska, Hawaii and off-shore U.S. territories.

define the position of park brochures, a brief overview of the informational materials will be presented.

2.1.4.1 Printed Media

Although being “the most traditional and low-tech of the various media,” publications “remain a core element in a park’s interpretive program” (Harpers Ferry Center 2011). The publications include official **park brochures** that highlight the distinctive features of the particular park but also provide practical information regarding the park visit and orientation in the park. Apart from the brochures, selected sites also provide **handbooks** supplying more comprehensive information about a park as well as an expanded discussion of the specific issues. Both aforementioned kinds of publications are developed centrally by Harpers Ferry Center.¹⁰

As a supplement to the Harpers Ferry Center publications, the individual parks also produce **site bulletins** that “give them [the parks] more flexibility in managing information” (Harpers Ferry Center 2011). These small black and white publications use standard paper sizes creating folded brochures or rack cards. They address a wide range of narrowly focuses topics and managerial problems reflecting the particularities of the individual parks. Unlike the brochure, the site bulletins change frequently which makes them “the ideal medium for seasonal information” (Ibid.).

Timeliest information is presented in seasonally published **park newspapers**. Hard copies of the park newspapers are available in the parks; their online version downloadable in a PDF format as well as a freely accessible archive of the previous issues is obtainable on the official website of the particular park.

Sequoia and Kings Canyon National Parks provide visitors with a park brochure, the latest issues of the park newspaper as well as a number of specialized bulletins. As no detailed handbook about the parks is published, the

¹⁰ Harpers Ferry Center serves as the Interpretive Design Center for the National Park Service. It was founded in 1970 and its main objectives are to provide “leadership, expertise and support to create media that effectively communicate National Park Service messages to the public” (Harpers Ferry Center 2011).

park brochure represents a publication providing the most comprehensive information on the parks.

2.1.4.2 Electronic Media

Compared with the printed media, the parks offer considerably greater variety of informational materials in an electronic form including:

- **websites – often with news feed service**
- **social networks (Facebook, Twitter, YouTube)**
- **official blogs**
- **informational videos**
- **virtual tours**
- **cell phone audio tours**
- **recorded information on answering machines**
- **audio bulletins**
- **podcasts**

As all U.S. national parks, Sequoia and Kings Canyon have their official website¹¹ providing timeless as well as the most topical information. The website also comprises several park videos, a multimedia presentation and web cameras constantly monitoring the current state. Sequoia and Kings Canyon National Parks also have their official profile on Facebook and provide updated information on an answering machine.

2.2 Classification of Tourist Brochure as Text Type

Defining a tourist brochure as a specific text type is of great importance as regards the translation-oriented analysis. Nord (1991, 18) claims that “certain kinds of text seem to be used repeatedly in certain situations with more or less the same function or functions”; and accordingly, “these texts have acquired conventional forms that have sometimes even been raised to the status of social norms [...]”.

As Nord (1991, 18) further points out

Text-type conventions and norms play an important part both in text production (because the author has to comply with the conventions if he wants to succeed in realizing his communicative intentions) and text reception (because the recipient may infer the author’s intentions from the conventional form of the text.

¹¹ The website is available at <http://www.nps.gov/seki>.

One of the attempts to classify a tourist brochure as a text type was made by Snell-Hornby (1991) who follows the translation-oriented text typology of Katharina Reiss (1976). According to the communicative function that the text performs in the particular communicative situation, Reiss distinguishes four text types:¹² informative texts, expressive texts, operative texts and audio-medial texts.

Snell-Hornby (1991, 95) classifies the tourist brochure as an operative text. Operative texts are recipient-oriented; their composition is determined by the intention to shape recipient's opinion and to induce behavior responses on the part of the recipient (cf. Reiss 1976, 35). Hence, the dominant operative function of this text type can be described as “‘calling upon’ the readership to act, think or feel, in fact ‘react’ in the way intended by the text” (Newmark 1988, 41).¹³ In view of that, Snell-Hornby (1999, 95) claims that the central emphasis of the tourist brochure “is on the appeal to the addressee”; and therefore, the main function “is to present material in such a way that it attracts attention and invites patronage”.

However, it is important to realize that “pure” text types are rather theoretical constructs; in reality, “mixed text types” encompassing all three communicative functions (see Footnote 12) but with an obvious dominance of one of them frequently occur (cf. Reiss 1976, 19). As regards the tourist brochure, Snell-Hornby (1999, 96) emphasizes that

[...] despite their dominant operative function, tourist brochures usually convey essential information (and are hence also content-oriented) and they often rely on distinctly expressive elements (metaphor, pun, alliteration, allusion) for their effect. In other words, their message depends on an interplay of all three textual functions: informative, expressive and operative.

¹² In her text typology, Reiss' distinction follows three basic functions assigned to the language as defined by K. Bühler (e.g. in Bühler, K. *Sprachtheorie*. 1934.): informative (“Darstellungsfunktion”), expressive (“Ausdrucksfunktion”) and appellative (“Appellfunktion”) (see Reiss 1976, 9-10).

¹³ Newmark (1988) uses the term “vocative function” according to the “vocative case” (a case used for addressing the recipient in certain inflectional languages); however, as Newmark admits, the designation is only a matter of terminology and the term “vocative function” refers to the same concept as Reiss' “operative function” (see Newmark 1988, 41).

Furthermore, it should be borne in mind that non-verbal elements, such as photographs, illustrations, logos, maps, etc., are inherent parts of the tourist brochure. Moreover, as Snell-Hornby (1999, 960) claims, non-verbal elements “are often given more prominence than language”.

2.3 Functional Approach to Translation

Currently representing a fundamental translation principle (cf. Knittlová et al. 2010, 7), the functional approach is based on examining what *function* the target text (TT) has in the target culture. As Fišer (2009, 130) put it, the TT must correspond to the standard usage in the target culture, i.e. it must be adequate to the particular communication situation in the target culture. The functional approach is also applied to Nord’s (1991) translation model; Nord (1991, 9) claims that the prospective function of the TT is “pragmatically defined by the purpose of the intercultural communication”.

2.3.1 Skopos Theory

Formulated by a German scholar Hans Vermeer in late 1970s, the skopos theory “reflects a general shift from predominantly linguistic and rather formal translation theories to a more functionally and socioculturally oriented concept of translation” (Baker 1998, under “skopos theory”).

According to Vermeer, any action, including a translational action,¹⁴ has an aim or purpose; the purpose of a translational action is referred to as “skopos” (Vermeer 1989, 221). Vermeer further claims that skopos is determined by the function which the TT is supposed to perform in the target culture and the target context (221-223).

In Nord’s (1991) translation model, however, the concept of skopos is used in a slightly different sense. Nord introduces the term “translation skopos” or “TT skopos” that refers to the entire target context in which the TT will occur; in Nord’s words, “skopos” is a “more or less explicit description of the

¹⁴ Vermeer (1989, 221) differentiates between a “translational action” leading to a “target text” that does not necessarily have to be a verbal one; and a more specific “translation” whose result is a “translatum”, i.e. the translated text which is a particular variety of TT.

prospective target situation” (Nord 1991, 8). In the present study, Nord’s concept of skopos will be followed.

Nord (1991) further claims that translation skopos is a fundamental principle in defining the relationship between the ST and TT; the translation skopos sets “the criteria for the decision as to which elements of the ST-in-situation can be ‘preserved’ and which may, or must, be ‘adapted’ to the target situation [...]” (1991, 28). Therefore, translation skopos determines the translation process to a great extent.

According to this view, the translator is committed bilaterally to the source text as well as to the target text situation and is responsible to both the ST sender [...] and the TT recipient. (Nord 1991, 29)

2.3.2 Translation Commission in Relation to Skopos Theory

Vermeer (1989, 229) defines a commission “as the instruction, given by oneself or by someone else, to carry out a given action – here: to translate”. The concepts of translation commission and skopos are closely interrelated; “every translation commission should explicitly or implicitly contain a statement of skopos in order to be carried out at all” (228). Moreover, defining the commission even as precisely as possible is essential; the commission determines the skopos that is itself a prerequisite for high-quality translations.

As “source and target texts may diverge from each other quite considerably, not only in the distribution of the content but also as regards the goals and which are set for each [...]” (Vermeer 1989, 222-223), a translator as a professional in the field is responsible for choosing a relevant way to deliver the message of the source text to the target text audience and thus to implement the skopos. Fišer emphasizes that to achieve that, creativity during the translation process is often required. However, creativity is not an arbitrary matter but a set of conscious decisions subordinate to the skopos and thus the commission itself (Fišer 2009, 139).

To be unaware of the specific commission is in the skopos theory unthinkable. As Vermeer (1989, 231) claims, “to know what the point of a

translation is, to be conscious of the action – that is the goal of the skopos theory.”

Concluding remark

The subject matters discussed in this chapter were supposed to provide the reader with such pieces of background knowledge that are in our opinion of substantial importance for the comprehension of Nord’s (1991) translation-oriented model that will be introduced in Chapter 3.

3 TRANSLATION-ORIENTED TEXT ANALYSIS

The aim of this chapter is to apply Nord's (1991) translation-oriented model to our ST with the particular focus on the source-text analysis.

3.1 The Looping Model of Translation

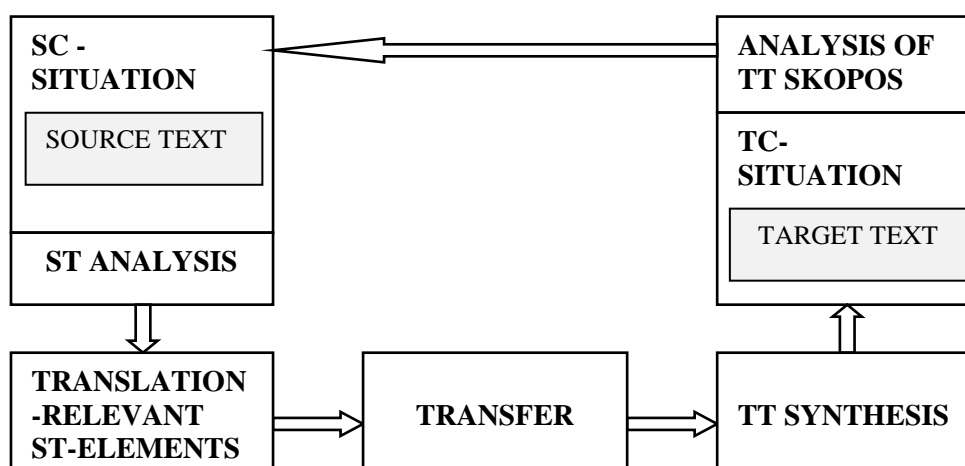
Christiane Nord's translation model is implemented in several steps (see Nord 1991, 32-35):

- (1) The analysis of the TT skopos.
- (2) The analysis of the ST situation consisting of two parts
 - i. a brief ST analysis to assess the compatibility with the translation commission;
 - ii. in-depth ST analysis in particular concentrating on the elements that play a significant role with respect to the TT skopos.
- (3) The accentuation of translation-relevant ST elements, their adaptation, if necessary, to the TT skopos and their matching with the corresponding TL elements.
- (4) The final TT structuring.

A visualization of Nord's translation model is demonstrated in Figure 1 (adopted from Nord 1991, 34).

As Nord (1991, 34) emphasizes, the circular path of the translation process (see Fig. 1) may be at any point disrupted by creating smaller circular movements or "loops" (35); the loops let the translator recur between the individual steps of the translation process which allows reexamining (and, if necessary, correcting) every piece of knowledge in relation to the previous findings (see Nord 1991, 34-35).

Figure 1: The translation process according to Christiane Nord.

The translation process starts in the upper right corner with stating the TT skopos and its analysis. The process continues in an anti-clockwise direction with a ST analysis and results in the production of a TT that matches the (prospective) situation in the target culture (see Nord 1991, 34).

3.2 Target Text Skopos Analysis

As already mentioned above, determining translation skopos is based on the information specified in a translation commission. Our translation commission could be summarized as follows. Sequoia and Kings Canyon National Parks intend to publish a Czech version of an official park brochure covering the important information about the parks. French, German, Spanish, Dutch, and Italian versions of the brochure are already available. Owing to a fairly large number of Czech visitors, the parks authorities decided to publish a Czech version as well. As all the already existing foreign-language brochures, the Czech brochure will be available online on the official website of the parks. The brochure will also be downloadable in a RTF format¹⁵ which enables to print out a hard copy of the brochure.

The Czech brochure (i.e. the TT) is supposed to reproduce the information encompassed in the original English brochure (i.e. the ST) and it must be formatted according to the standards applied to foreign-language

¹⁵ RTF stands for “Rich Text Format” which is a type of a document file format developed by Microsoft Corporation.

brochures as seen at <http://www.nps.gov/seki/planyourvisit/brochures.htm>. The text must be written in an 8-point font size with larger, bold headings and single-spaced paragraphs; integrated graphic features include a black band on the top of the front page and the NPS Arrowhead logo.

Based on the detailed formatting requirements as stated in the instructions, it is apparent that the Czech brochure will have an unusually plain design. Despite being identified as a tourist brochure in the translation commission, the Czech brochure will not match the standard visual representation expected from this particular text type. Accordingly, dominant informative function of the TT can be expected. This estimation is also supported by the fact that a very small font size and single-spaced paragraphs will make the TT difficult to read as it will present a rather monolithic text with only little segmentation. However, owing to the general characteristics of a tourist brochure, operative elements will presumably be present as well.

Our TT will only be published on the official website of the parks which will require active participation of the target recipient in the process of acquiring the TT: the target recipient¹⁶ must first search the website that is available in English which also implies a requirement for target recipient's initial basic knowledge of English. Based on the fact that the TT will be available only online, we assume that the target recipient will acquire the TT prior the actual park visit. Accordingly, we may infer that the TT will function as an information source providing the target recipient with the most accurate and detailed information that may be used in addition to more general resources, such as guide books, or to help the comprehension of the original English brochure that is distributed at park entrances.

To summarize our findings so far, our TT skopos could be generally defined as follows. The purpose of the TT is to transmit the information from an English brochure of Sequoia and Kings Canyon National Parks in the same amount which the sender¹⁷ is willing to provide and in a way that will be easily

¹⁶ The dimension of recipient is discussed in detail in Ch. 3.3.1.3.

¹⁷ The sender of our ST are the authorities of Sequoia and Kings Canyon National Parks; the dimension of sender is discussed in detail in Ch. 3.3.1.1.

comprehensible for the Czech reader (target recipient). In order to meet the requirement of comprehensiveness of the TT, appropriate translation methods will be used. The choice of a particular method will be determined by our findings from a source-text analysis that will be compared with the TT skopos.

3.3 Source-text Analysis

The source-text analysis comprises a close examination of a number of factors that Nord further classifies as “extratextual”, i.e. text-external factors referring to extralinguistic reality, and “intratextual”, i.e. text-internal factors with the reference to the actual text environment (see Nord 1991, 35-36).

Nord states that **extratextual factors** comprise the author or sender of the text (this factor can be analyzed by posing a question “Who?”), the sender’s intention (“What for?”), the addressee or recipient of the text (“To whom?”), the medium or channel the text is communicated by (“By which medium?”), the place and time of text production and reception (“Where and when?”) and the motive for communication (“Why?”). The examination of the aforementioned factors may give an answer to the question about the function of the text (“With what function?”) (Nord 1991, 36).

Intratextual factors include the subject matter of the text (“On which subject matter?”), the content of the text (“What?”), the author’s knowledge presumptions (“What not?”), text composition and structuring (“In what order?”), the non-linguistic elements accompanying the text (“Using which non-verbal elements?”), the lexical and syntactical characteristics (“In which words and in what kind of sentences?”) and the suprasegmental features (“In which tone?”) (Nord 1991, 37).

According to Nord, the extratextual factors should be examined prior reading the text itself so that certain anticipation of the intratextual factors can be built up by the recipient. Through reading, the recipient’s expectations are compared with the actual text features; the conclusions of the comparison result in the examination of the effect the text has on the recipient (see Nord 1991, 37). Accordingly, the question “To what effect?” represents the very last

inquiry referring to “a global or holistic concept, which comprises the interdependence or interplay of extratextual and intratextual factors” (Ibid.).

Before we proceed to the analysis, a short explanation must be made. For obvious reasons, we had to be familiar with the ST already before the examination of extratextual factors was carried out which is, however, in contrast with Nord’s principles. In order to compensate for that, we approached the analysis of extratextual factors as if we did not know the contents and other textual features of the ST.

3.3.1 Analysis of Extratextual Factors

At this point we would like to clarify that in our analysis the general designation “text” (occurring mainly in citations or paraphrases) designates the source text. If further distinction between the terms “source text” and “target text” is needed, an explicit differentiation will be made.

In order to proceed systematically and put the findings of ST analysis in a broader context of the translation process, when relevant, the findings related to the individual factors of the analysis will be immediately compared and contrasted with the conclusions resulting from the translation skopos; this procedure enables to directly identify any discrepancies or problematic issues for the translation.

3.3.1.1 Sender

The dimension of sender refers to any subject such as a person, an institution etc. that “uses the text in order to convey a certain message to somebody else and/or to produce a certain effect” (Nord 1991, 43). The sender, however, can assign the actual text production to another subject. Therefore, introducing the role of a text producer, i.e. the actual writer of the text, seems to be appropriate (cf. Nord 1991, 42-44).

Our ST does not mention any author’s name in the text environment which is a frequent phenomenon for “non-literary texts for practical use” (Nord 1991, 43). Still “there has to be a sender who, even if he is not named explicitly, can be identified implicitly” (Ibid.).

We may easily assume that the sender of the text is the management of Sequoia and Kings Canyon National Parks.¹⁸ Personal communication with Malinee Crapsey, an interpretive specialist at Sequoia and Kings Canyon National Parks, revealed that the text was written by Edward Zahniser who works as a professional writer for Harpers Ferry Center (Crapsey, pers.comm.).¹⁹ Therefore, Zahniser represents the role of a text producer who is, however, a subject to the instructions assigned by the sender, i.e. the authorities of the parks.

3.3.1.2 Sender's Intention

Sender's intention can be defined as sender's pursuit to achieve a specific purpose with the text. However, there is no guarantee that the sender's endeavor will lead to the intended result because it is the text recipient²⁰ who accomplishes the communicative situation by using the text in a certain function and obviously, recipient's behavior cannot be guaranteed (cf. Nord 1991, 47-48).

Based on the background information we acquired from Malinee Crapsey, we can state at this point that our text demonstrates a combination of several intentions. Firstly, a "referential intention", i.e. sender's intention "to inform the recipient about a certain issue" (Nord 1991, 43) can be observed. According to Crapsey, via brochures the parks (sender) want to inform visitors (recipients) about the park interpretive programs and thus educate them in particular fields (Crapsey, pers.comm.).

This referential intention seems to be interconnected with an "operative intention" that aims to "persuade the recipient to adopt a particular opinion or

¹⁸ As a matter of fact, Harpers Ferry Center (HFC) as the Interpretive Design Center for the NPS should be mentioned at this point as well because it significantly participates in the process of creating a new brochure; it provides leadership and expertise but also is in charge of the layout and visual representation (Harpers Ferry Center 2010). However, any arrangements are made only after an initial impulse from the particular NPS site (in our case Sequoia and Kings Canyon National Parks) that remains the principal initiator of a brochure production. Besides, the entire process of creating a brochure is based on close cooperation and constant negotiation between a NPS site and HFC. For the purpose of a translation-oriented text analysis, we do not consider the role of HFC relevant; and therefore, we do not elaborate on a scheme of two senders of our ST.

¹⁹ The e-mail message from Malinee Crapsey is shown in Appendix 2.

²⁰ The dimension of recipient as one of the extratextual factors of source-text analysis is discussed in detail in the immediately following subchapter.

perform a certain activity” (Nord 1991, 49). The brochure not only informs about the interpretive program but it is also used for its actual implementation and for promoting appropriate visitor behavior in the parks (Crapsey, pers.comm). Crapsey further points out that the brochure is also an important medium the parks use to increase awareness about the NPS identity; consistency of symbols and standardized format is used to facilitate the recognition of national park areas and their publications.

The dimension of sender’s intention also applies to the TT. As Nord (1991) points out the role of the translator “can be compared with that of the text producer” (41); and therefore, the translator “must not act contrary to the sender’s intention” (48). The impact of this requirement on the translation process will be discussed later in relevant chapters.

3.3.1.3 Recipient

The dimension of recipient refers to an individual or a group of individuals the text is addressed to (see Nord 1991, 51-52). Our text is primarily addressed to the tourists visiting Sequoia and Kings Canyon National Parks who therefore, represent the recipients. We may further infer that as tourists come from all over the world the recipients will constitute an exceptionally versatile group comprising individuals of completely different age, education, cultural and social background, geographic origin,²¹ etc.; the only connecting link within the group of recipients seems to be the fact of visiting the parks.

Based on sender’s intention to provide detailed information about the interpretive themes of the parks, we suppose that recipients have only little or no initial background knowledge of the subject. However, we may assume as well that recipients show interest in the subject matter.

In relation to the dimension of recipient, Nord (1991, 53) also emphasizes that:

²¹ We also take into account speakers of English as a foreign language who mastered the English language to such extent that they can work with the text on a level similar to English native speakers.

Every ST recipient will always be different from the TT recipient in at least one respect; he is a member of another cultural and linguistic community. Therefore, a translation can never be addressed to “the same” recipient as the original.

We suppose that the TT recipient, similarly like the ST recipient, will have very little initial knowledge of the subject matter but will be interested to learn more. What we can infer from sender’s intention is that certain culture-specific or region-specific issues are likely to arise during the translation and thus certain adjustments for the TT recipient may be necessary. As the specific issues will not appear until the analysis of intratextual factors, they will be discussed later in relevant chapters.

3.3.1.4 Medium

Nord (1991, 56) defines medium as “the means of vehicle which conveys the text to the reader”. She emphasizes that the very first step in the analysis of medium is to specify the means of transmission, i.e. whether the text was transmitted in a written or a spoken form; the means of transmission gives some clues about how the information is presented or about expected communicative interaction (see Nord 1991, 56-58).

Our ST is transmitted in writing in a large-format, folded full-color brochure and hence, it provides a permanent storage of information. A strong emphasis is put on the visual appeal of the brochure; it is highly graphic, supplemented with a large number of photographs and illustrative displays. The entire back side is covered with a large map.

The choice of a tourist brochure for transmitting the ST raises certain anticipation. Essential information about the places of interests as well as advertising or persuasive elements are expected features of a tourist brochure; these characteristics also correspond to sender’s intentions as discussed above.

As discussed in Ch. 3.2, the TT will differ significantly from the ST in several ways. The change into an electronic medium will be connected with a substantial simplification of the graphic features and will also have an impact

on the place and time of reception of the TT.²² However, despite the above-mentioned changes, the verbal message of the TT will not be affected by the changes as stated in the translation skopos.

3.3.1.5 Place of Communication

According to Nord (1991, 60), the dimension of place comprises two different communicative situations: first, it refers to the place of text production, i.e. “the actual situation of the sender and the text producer” (Nord 1991, 60); secondly, it refers to the place where the text is transmitted, i.e. the place of reception.

Our brochure does not bear any explicit information about the exact place of production. From the information obtained about the dimensions of producer, sender and recipient, we presume the text was produced in the USA. This piece of information might become particularly important in relation to several linguistic aspects, such as spatial deixis (see Nord 1991, 62). In the case of our ST, the place of production provides us with some clues about the lexic; it serves as a “pre-signal” (61) that the American variety of English may be used in the text environment.

The place of reception of our ST is located in Sequoia and Kings Canyon National Parks that lie in the Sierra Nevada mountain range (California, USA);²³ at each entrance to the parks, a copy of the park brochure is distributed to all visitors.

The place of TT production referring to the actual place of translation is irrelevant for our analysis. However, the place of TT reception differs from the place of ST reception; the change is caused by the medium by which the TT is

²² The dimensions of place and time of communication are discussed in Ch. 3.3.1.5 and Ch. 3.3.1.6 respectively.

²³ Upon request, a copy of the brochure can be sent to the recipient’s home address. Therefore, the place of reception may also be located wherever the particular recipient possessing the copy is found. Due to a rather hypothetical character, we do not further elaborate on such situations in our analysis.

transmitted. Since the TT is available on the parks' website, the place of TT reception may be located virtually at any place (cf. Ch. 3.2).²⁴

3.3.1.6 Time of Communication

When analyzed from sender's or text producer's point of view, the dimension of time refers to the text production; from the recipient's standpoint, it refers to the text reception (cf. Nord 1991, 65).

Topicality is one of the crucial characteristics of tourist brochures in general (cf. Ch. 2.2); therefore, it is a common practice that park brochures are usually reprinted annually which allows the parks to regularly update the information and provide visitors with the latest cartographic and scientific research (Harpers Ferry Center 2011). Our research revealed that our ST was written between 1990 and 1991 (Crapsey, pers.comm.). However, slight alterations of the original text have been made since the time of text production (Crapsey, pers.comm.); our ST is the latest version so far that was produced in 2010. Taking into account that the few changes made are related mainly to practical information regarding the park use, we do not consider the difference between the date of production of the original text and the date of production of its latest version significant.

Despite its topicality, the brochure is also designed to serve as a "handy home reference" (Harpers Ferry Center 2011) for the future from which we may infer that the time of production will not be of major importance for intratextual temporal deixis (see Nord 1991, 64).

The time of reception of our ST is difficult to specify; it may happen any time after 2010 when the text was produced. However, this piece of information does not seem to be useful for our analysis.

As regards the "temporal context" (Nord 1991, 65) of the TT, we are convinced that the time of TT production, i.e. the time of translation, is irrelevant. The time of TT reception seems to be impossible to define; as the text will be available online, it will be accessible at any time.

²⁴ As stated in the translation commission, the TT will be downloadable and therefore, there is a possibility to print out a hard copy of the TT. Since this situation is again in the sphere of hypotheses, we do not believe that it could yield any relevant information for our analysis.

3.3.1.7 Motive for Communication

Nord (1991, 67) claims that the dimension of motive applies “to the reason why a text has been produced” as well as “to the occasion for which a text has been produced”. In other words, certain occasions require production of a specific text type in a particular medium; the particular text types are then conventionally linked with certain motives (see Nord 1991, 68). When visiting a sight or a place of interest, visitors are expected to receive basic information in a form of a leaflet or a tourist brochure; therefore, conventions may be regarded as one of the general motives for production the above-mentioned types of texts.

It seems to us, however, that searching for the particular reasons that led to the production of our ST would bring us to the sphere of mere speculations. Nord (1991, 68) also remarks:

While the dimension of time is part of the communication situation (in the narrower sense), the dimension of motive relates to the communicative situation and the participants to an event that is outside, or rather prior to, the situation.

As a result, it may be difficult to conclude which event, or series of events, led to the particular text production. The analysis of extratextual factors so far has not given any clues as regards the dimension of motive. However, we believe that the other extratextual dimensions, especially sender’s intention and text function, bring more worthy conclusions than further speculations about a possible motive for communication. For these reasons, we do not think that the dimension of motive is relevant for our ST.

3.3.1.8 Text Function

Nord (1991, 70) defines a text function as “the communicative function, or the combination of communicative functions, which a text fulfills in its concrete situation of production/reception”. The way we understand it, the text function represents a synthesis of all previous extratextual dimensions since if not mentioned explicitly, “the text function or functions have to be inferred from the configuration of the external factors” (74). In this respect, especially

sender's intention and recipient's expectations are of great importance (cf. Nord 1991, 74).²⁵

To summarize our findings so far, our ST is a part of a graphically appealing tourist brochure (the medium) that is distributed to visitors (recipients) at the entrances Sequoia and Kings Canyon National (place) at the time of their visit (time of reception). The parks' authorities (sender) transmit the text in order to provide visitors with information, to educate them and to encourage their appropriate behavior (intentions). The functions of the ST derive not only from the above-mentioned extralinguistic features of the communicative situation; conventions characterized as extralinguistic pragmatic factors that "are often peculiar to a particular situation" (Waller 1980, 243) also play an important role. Visitors of any place of interest or sight expect to receive certain informational materials and also have previous expectations about the content.²⁶

In order to follow Nord's (1991) sequence of the individual steps in translation analysis, the function of the text must be specified only according to the extralinguistic information available. The place and time of reception as well as sender's intentions provide us with the main clues about the informative function of our text. To sum up, since the visitor gains the brochure on the location at the time of the visit, we assume that the visitor has already been interested in visiting the place prior reading the brochure. Therefore, the brochure is expected to provide more detailed or up-to-date information about the parks which also corresponds to sender's referential intention.

The examination of sender's intentions further revealed that via brochures, the sender aims to implement their interpretive program and thus increase the awareness about the park resources and values on the part of the recipient. In order to achieve that, it is very likely that persuasive elements will

²⁵ To differentiate between a text function and the dimension of sender's intention, Nord (1991, 47) states that "the intention is defined from the sender's viewpoint" but "it is the recipient who 'completes' the communicative action by receiving (i.e. using) the text in a certain function". Clearly, in an ideal situation, the factors of sender's intention and text function are congruent (cf. Nord 1991, 48).

²⁶ The dimension of content will be discussed later in Ch. 3.3.2.2.

be employed in the ST; and accordingly, an operative function of the ST may be inferred.

Moreover, the brochure is also intended to be a “souvenir for visitors” (Harpers Ferry Center 2011) which implies that the brochure partly fulfills an advertising function as well; our observations on the dimension of medium (see Ch. 3.3.1.4) certainly support presence of this function.

At this point, we are not able to specify the hierarchy of the individual functions the ST fulfills. The configuration of the extratextual factors discussed implies that the operative function of our text may be of secondary importance²⁷ which is contrary to the general expectations from a tourist brochure (cf. Ch. 2.2). However, this conclusion as well as the findings regarding the text function are mostly based on assumptions and only a close examination of intratextual factors can prove to which extent they are correct.

Furthermore, Nord (1991, 72) emphasizes the significance of the ST function for translation stating that “it is only by analysing the ST function that the translator can decide which TT function(s) will be compatible with the given ST”. The examination of TT function(s) brings us back to the initial phase of our analysis, namely to the TT skopos. The skopos already suggested a difference in visual appearance between the English brochure (that contains the ST) and its Czech version (containing the TT). The source-text analysis not only confirmed this difference but also highlighted further discrepancies in the dimensions of time and place of reception.²⁸

Owing to the visual appearance, the advertising function resulting from the ST elaborate design will certainly not apply to the TT.²⁹ However, we believe that neither low visual appeal nor other differences in extratextual

²⁷ Our assumption is based mainly on the findings regarding the dimensions of recipient and place and time of reception.

²⁸ As discussed in Ch. 3.2.1.5., dimension of place encompasses two different communicative situations: place of text production and place of text reception. As far as the TT is concerned, the place of production is the place where the TT is translated. For the analysis of text function, however, we do not consider the place of production of either ST or TT relevant; therefore, only the communicative situation referring to the place of perception is taken into account here.

²⁹ The dimensions of time and place may imply the presence of advertising function in our TT: the recipient acquires the text on the Internet prior the park visit. However, an important factor here is the active participation in the process of acquiring the text which in our opinion contrary to the advertising principles.

dimensions will influence the presence of the operative and informative functions in the TT since sender's intention remains unchanged for the ST as well as the TT (cf. Ch. 3.3.1.2). Moreover, our TT is classified as a tourist brochure which also implies the presence of these two essential functions connected with this particular text type (see Ch. 2.2). We however believe that the informative and operative functions will be of different importance in the TT; the dimensions of place and time of reception as well as the design of the TT imply that the informative function will be significantly more dominant in the TT than it is in the ST.

3.3.2 Analysis of Intratextual Factors

3.3.2.1. Subject Matter

The clues to define the subject matter(s) of our text seem to be the headings. Apart from the main heading "Sequoia and Kings Canyon", which can also be read if the brochure is in a folded form, several bold headings as well as subheads of smaller size occur in the text. This particular text environment signals we deal with a "text combination" which refers to a number of texts combined to form a whole with "a hierarchy of compatible topics, but with a number of different subjects" (Nord 1991, 85). Apart from a narrative and descriptions, a text combination also comprises instructions, regulations or classifications (Waller 1980, 249).

According to Nord (1991, 85), in the case of a text combination "the subject matter has to be elicited separately for the individual components of the text combination". The "individual components" of our text are five horizontal panels that are, except for the panel at the very bottom, visibly separated with black dividing lines. The panel layout of our text is schematically demonstrated in Figure 2.³⁰

³⁰ The layout as such represents one of the most important non-verbal elements that are in Nord's (1991) translation model considered as one of the intratextual factors and therefore, they will be discussed in more detail in the relevant chapter. However, as it is necessary to clarify the panel layout in order to discuss the dimension of subject matter (as well as content), schematic demonstration of our ST layout is included in this chapter.

Figure 2: The panel layout of the ST.

<i>Heading 1: Sequoia and Kings Canyon</i>	
PANEL 1	
PANEL 2	<i>Heading 2: Earth’s Largest Tree</i>
PANEL 3	<i>Heading 3: Deep Canyons and High Peaks</i>
PANEL 4	<i>Heading 4: Visiting the Parks</i>
PANEL 5	<i>Heading 5: Profile of the Sierra</i>

Apart from the visual division, a thematic distinction of the individual panels can be also observed: the subject matter of each panel is introduced by a larger, bold-type heading. Moreover, a hierarchy of the subject matters can also be observed. The subject matter of Panel 1 is verbalized in a heading “Sequoia and Kings Canyon”. The general subject matter of this panel encompasses the subjects further discussed in the following panels; therefore, we regard it as superordinate to the other subject matters. Moreover, the unique features of the heading in Panel 1 – noticeably large size and white color contrasting with black background – also point out to its prominence and clearly differentiate it

from the headings in Panels 2-5. In these panels, a further hierarchical arrangement of information is evident; the more specialized subject matter of particular text segments is indicated by bold subheads.

The heading of Panel 2 “Earth’s Largest Tree” points to the subject matter of this section, giant sequoia trees. This subject is also implied by illustrative images including a large image of a sequoia tree one that is stretched vertically across three panels.

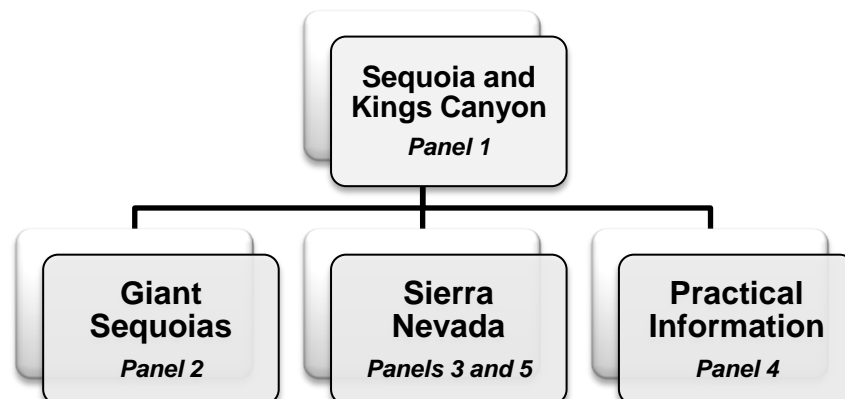
The subject matter of Panel 3 could be summarized as Sierra Nevada which may also be inferred from the heading “Deep Canyons and High Peaks”. As is the previous panels, the subject matter is further signaled by several photographs featuring attractive places from the area; a snapshot of a mule deer as a typical representative of Sierran fauna is used to complement the topic.

The heading of the Panel 4 “Visiting the Parks” indicates this section deals with practical information as regards the park visit.

Although not separated with a dividing line, larger space and bold heading distinguish the Panel 5 placed on the bottom from the previous one. The subject matter, topographic profile of Sierra Nevada, is both verbalized in the heading and visualized through a large illustration stretching horizontally across the lower part of the entire panel. However, we did not delimitate the subject of this panel as a separate one but integrated it into the more general subject matter “Sierra Nevada” that is discussed in Panel 3 as well.

Figure 3 visualizes the hierarchy of subject matters occurring in our ST.

Figure 3: The hierarchy of subject matters of the ST.

3.3.2.2 Content

In Nord's (1991, 90) definition,

By "content" we usually mean the reference of the text to objects and phenomena in an extralinguistic quality, which could as easily be a fictitious world as the real world. This reference is expressed mainly by the semantic information contained in the lexical and grammatical structures [...] used in the text.

As Nord (1991, 90-91) suggests, a possible approach to carry out a content analysis is paraphrasing of the information contained in the ST. Moreover, "this procedure permits the translator to identify (and possibly to compensate for) presuppositions and even defects in coherence [...]" (Nord 1991, 91).

In the content analysis we will follow again the panel layout as demonstrated in Figure 2. Panel 1 represents a general introduction highlighting the superlatives of Sequoia and Kings Canyon National Parks: great variety of landscape, giant sequoias or Mount Whitney, the highest mountain in the contiguous 48 states. It also serves as a "starting point" introducing the subjects discussed in greater detail in the following panels.

Panel 2 focuses on giant sequoias that represent the major tourist draw of the parks (Crapsey, pers.comm.). Aspects such as size, longevity or occurrence of sequoias are explained in this section; a brief overview of the parks' history or the involvement of a conservationist John Muir in protection of sequoia trees is included as well. Although dealing with a number of specialized facts especially from the field of dendrology,³¹ the text eliminates irrelevant scientific details and communicates information in an easily comprehensible way; it uses illustrative graphics such as images demonstrating the process of seed germination or images showing the difference between sequoia and its related species, redwood. The emphasis on simple presentation of facts confirms our previous assumption that a recipient with little background knowledge is expected; this observation also applies to Panels 3 and 5.

³¹ Dendrology refers to the branch of biology studying wooded plants.

Panel 3 explains the geologic formation of Sierra Nevada pointing out an extreme elevation change that can be found here; the elevation differences result in great landscape diversity creating a variety of habitats. The last part of the text in this section introduces some typical representatives of Sierran wildlife.

Panel 4 lists useful information for visitors such as driving directions, important phone numbers, food service, lodging, or possible activities. Safety information as well as rules and regulations regarding, for instance, food storage, wilderness permits or motor vehicle use are included as well. The last part addresses possible dangers visitors might encounter in the parks and promotes behavior that avoids risky situations. Panel 4 also includes an imprint that explicitly specifies the place of ST production. The abbreviation “GPO” refers to the United States Government Printing Office that is situated in Washington, D.C.; therefore, our previous assumption we made about the place of ST production is confirmed.

Panel 5 discusses climate conditions of Sierra Nevada with respect to vegetation and the reasons why sequoia trees flourish exactly in this area are presented as well. In relation to the illustration portraying Sierran topographic relief, formation of dome-shaped monoliths is also explained.

The analysis of content seems to confirm our assumption about the dominant position of the informative function (see Ch. 3.3.1.8). The dominance of informative function over the operative function is also apparent from the proportion between predominantly “informative” and “operative” panels³²: out of five panels, four panels (i.e. Panels 1, 2, 3 and 5) may be identified as mostly informative whilst only one panel (i.e. Panel 4) is mainly operative.

3.3.2.3 Presupposition

The dimension of presupposition is in Nord’s conception pragmatic and sender-oriented (see Nord 1991, 95-97). Presuppositions refer to the information that the ST sender/producer expects to be part of recipient’s general background knowledge so that the recipient will be able to

³² The classification of panels as informative and operative corresponds to the functions the ST fulfills (see Ch. 3.3.1.8).

“reconstruct” it (Nord 1991, 96) in the TT. Moreover, presuppositions are also determined by the extratextual factors of a communicative situation.

The predominantly informative character of our brochure indicates that the ST contains only minimum presuppositions regarding the background knowledge of the ST recipient. Nevertheless, presuppositions also apply to the relationship between the TT producer (i.e. the translator) and the TT recipient. Owing to the spatial and cultural distance between the ST and TT (resulting in the different background knowledge of the ST and TT recipient), different presuppositions can be expected in the TT that in the ST. According to Nord, it is the translator who – owing to their both source- and target-cultural background – decides which information may be unknown to the TT recipients and thus may require “additional treatment” (see Nord 1991, 97).

The names of General Sherman and General Grant designating two most significant sequoias contain a historical presupposition; a ST recipient is expected to know the sequoias are named after two prominent historical figures from the American Civil War. However, the TT recipient cannot be expected to have this piece of information in their general background knowledge. We believe that without understanding the historical framework, the TT recipient will not be able to fully comprehend the significance of those sequoia trees in a broader context. Therefore, a compensation for the missing knowledge will be necessary in the TT.

The ST and the TT also differ in the presupposition about the informative value of zoological terminology. Panel 3 mentions several terms designating animal species, most of them living only in the American continent and thus presumably having very little informative value for the TT reader. We believe that adding a glossary of selected animal species may be an appropriate form of compensation for insufficient background knowledge.

Moreover, a culture-specific presupposition should be taken into account as well. The ST uses a U.S. customary system of measurement. TT reader who is used to a metric system of measurement may not be entirely familiar with the customary units used in the ST. In order to facilitate

comprehension of the TT metric equivalents to U.S. customary units will be used.

3.3.2.4. Text Composition

Since a tourist brochure is a text type typically employing strong operative and advertising elements (cf. e.g. Jettmarová, Pitrowska and Zauberga 1997; Snell-Hornby 1999), a conventional composition for a tourist brochure is rather difficult to identify because a great deal of creativity is conventionally expected. Despite the prevalently informative character of our brochure, the ST still demonstrates highly structured layout with elaborate graphics.

From our point of view, the dimension of text composition seems to overlap to a great extent with the dimensions of subject matter and content (discussed in the previous two chapters) and also with the dimension of sentence structure that will be discussed in Ch. 3.3.2.7. This chapter provides a very brief overview of our findings so far regarding the composition.

Our ST represents a text combination that is divided into five optically as well as thematically separated panels; the subject matter of each panel is verbalized in a heading. Within each panel, the text is divided into a number of paragraphs; a further division of a subject matter into several different sub-themes may be observed through a number of topical subheads.

More details about the graphic aspects are presented in the immediately following chapter.

3.3.2.5 Non-verbal Elements

Visually appealing design and a number of non-verbal elements are some of the characteristic features of a tourist brochure (see Ch. 2.2). The graphic aspects of our brochure are to a great extent determined by standardized format set by National Park Service. An elaborate layout (see below), a black band at the top of the brochure including a contrasting large, bold white heading, the Arrowhead logo and standardized typeface are the features recurring in all NPS brochures. These non-verbal elements not only raise the visual appeal of our brochure but also play a key role in maintaining

the consistency of NPS graphic standards and increasing the recognition of the NPS graphic identity (see Ch. 3.3.1.2.).

The panel layout as one of the important non-verbal elements was already outlined in Ch. 3.3.2.1. (see Figure 2). Within each panel, columnar organization of text and other non-verbal elements, such as photographs or images, is also noticeable. The panels are vertically divided into six columns; the division is most evident in Panel 4. On the other hand, Panel 5 uses double amount of columns of half width.

A large number of photographs and illustrations are incorporated into the ST; their function is mainly to supplement the verbal message (cf. Ch. 3.3.2.1). Unlike the above-mentioned non-verbal elements, the maps covering the entire back side of the brochure constitute an independent part of the brochure with its own informative value (Nord 1991, 108).

In order to facilitate recipient's orientation in the complexity of the ST, various typographical devices are used to differentiate text components. Bold type and larger font size is used for headings and subheads but also for larger text segments. Panels 1 and 5 use a larger, bold type for all paragraphs, Panels 2, 3 and 4 mainly for introductory paragraphs. Panel 4 also uses bold type for catchlines highlighting the topic in individual paragraphs or stressing the importance of selected information. Accordingly, a hierarchy of information is established. The more prominent information is printed in a larger, bold type whilst the more detailed information appears in a regular type of smaller size.

Owing to the strict formatting criteria for the TT (see Ch. 3.2), the information hierarchy based on a different font size and type as described above will be lost in the TT to a great extent. Bold type and larger font size will be used only for headings and subheads; however, bold type for catchlines as in Panel 4 in the ST will be preserved. Moreover, our TT will undergo a substantial simplification of design and layout excluding the majority of graphic features and supplementing images found in the ST. As a result, the informative captions accompanying the images in the ST will not appear in the TT; therefore, our statement that the change of the medium will not affect the verbal aspects of the TT (see Ch. 3.3.1.4) must be corrected at this point.

Nevertheless, we still believe that this omission will not be in violation of the translation skopos that states that the TT will provide the same amount of information as the ST. Vice versa, we are convinced that the omission will contribute to fulfill the requirement of comprehensiveness; including captures without the actual images seems illogical and very confusing for the TT recipient.

3.3.2.6 Lexics

In general, the lexics of our ST is devoid of any regional and social dialects or historical markings.³³ The dimensions of subject matter and content determine which semantic fields will occur in the ST and how many lexical items will represent the particular fields (Nord 1991, 112). The most represented semantic fields in our ST are botany, zoology, geology, and geography. Since recipient's background knowledge of the subject matter is not expected, clarity and simplicity seem to be important criteria for the lexical selection.

In Nord's (1991) approach, the dimension of lexics also encompasses the aspect of style. Nord's conception of style, however, is based on the level of formality; accordingly, the style of lexical items can be described as colloquial, neutral, formal etc. (cf. Nord 1991, 115-116). To follow Nord's model, several "levels of style of lexical items" (Nord 1991, 115) may be observed in our ST. In Panels 2, 3 and 5, the style of lexical items is predominantly neutral which complies with the principal informative function and the requirement of easy comprehensiveness.

A tendency to greater formality is noticeable in Panel 4. The subject matter of this section – instructions combined with rules and regulations – determines the use of conventional formulas and fixed phrases. The comprehension is further facilitated by conventional sentence structure; short sentences, frequent use of passive voice and imperative mood are typical grammatical structures used in instructions and regulations.

³³ The analysis of lexics did not confirm our assumption that the American variety of English is likely to be used in the ST (see Ch. 3.3.1.5).

Panel 1, on the other hand, differentiates from the other panels by using lexical items that have noticeable expressing marking. The expressions such as *sublime wilderness*, *glorious scenery*, *awestricken*, etc. correspond to the introductory role of Panel 1 and also support the function to draw the attention of the reader (see Ch. 3.3.2.2). Despite the expressive marking, the informativeness of Panel 1 is still preserved.

Owing to the strong informative function both of the ST and TT, the informative value of lexical items is of primary importance. In order to preserve the informative value in the TT, compensation for the recipient's insufficient background knowledge of specific source-culture phenomena might be necessary.

As for possibly problematic parts of speech occurring in the ST, adjectives, more precisely compound adjectives (e.g. *conifer-like*, *U-shaped*) are likely to be adapted in the TT as they usually do not have a counterpart in the TL.

3.3.2.7 Sentence Structure

As regards the translation-oriented analysis, the examination of sentence structure of our ST does not reveal any unexpected or text-specific issues. The ST comprises mainly simple clauses and short sentences; avoiding long and complicated sentence structures contributes to the easy comprehensiveness of the text and complies with the informative function.

The particular features of the sentence structure of our ST are largely determined by the typological classification of English (the SL) as an analytic and isolating language (see e.g. Veselovská 2005; Comrie 1981).³⁴ Czech (the TL) classified as synthetic and fusional language naturally features different sentence structures than the SL. In order to meet the requirements stated in translation skopos, the sentence structures of the TT must conform to the TL

³⁴ The typical features of English arising from the typological classification include: a large number of independent, often monosyllabic morphemes; indication of grammatical relations by fixed word-order or free functional morphemes; minimal or no morphological change in words (i.e. without endings). Czech, on the other hand, has free word-order and extensive declension and conjugation system expressed through various endings; the endings indicate various grammatical relations (see Veselovská 2005, 42-45).

conventions. As Tárnyiková (2007, 193) remarks, automatic copying of SL structures may lead to unwanted effects.

The following list shows the most frequent properties of the ST sentence structure (illustrated with examples occurring in Panel 2) that will require different solutions in the TL:

- nominal chains
 - (1) *California state geologist*
 - (2) *Sierra Forest Reserve*
- passive constructions
 - (3) (...) and in 1926 Kern Canyon **was added** to Sequoia.
 - (4) In 1940 General Grant **was merged** into the newly-created Kings Canyon National Park.
- sentence condensers
 - (5) **Barring accidents**, it seems to be immortal.
 - (6) Most die **by falling over**.
- existential *there* constructions
 - (7) **There are** some 75 groves in all.
- fixed word order
 - (8) *The General Sherman Tree is an estimated 2,200 years old.*
 - (9) *Conservationist's John Muir response to logging the giant sequoias was: (...)*

The numerous differences in sentence structure between SL and TL would provide sufficient material for an independent study. Owing to the scope of the issue and the more general focus of the present study, only a brief outline rather than an exhaustive analysis is provided.

3.3.2.8 Suprasegmental Features

According to Nord (1991), suprasegmental features are represented in written texts for instance by the choice of particular words causing rhythmical effects, onomatopoeia, focusing structures, graphic elements, etc. (Nord 1991, 124-125). Undoubtedly, suprasegmental features are of major importance in operative and expressive texts. Due to the dominant informative function of our text requiring clear, functional lexic and structures, we believe that an analysis

of suprasegmental features does not bring any relevant information for translation.

3.3.3 Effect

The dimension of effect is “a recipient-oriented category” (Nord 1991, 130) based on the configuration of extratextual and intratextual factors (cf. Nord 1991, 131). According to Nord, the extratextual factors of the communicative situation as well as recipient’s background knowledge build up certain expectations the recipient has from the text. By the actual reception of the text, the expectations based on the text-external factors are compared with the intratextual features. The effect then refers to the impression the recipient gets from such a comparison (Nord 1991, 130). We believe that the dimension of effect can be seen as certain interpretation of the text.

To differentiate the dimension of effect from the text function, the effect the text has on a recipient can be examined only *after* reading the text whilst the text function is identified on the basis of the text-external factors before the recipient has actually read the text (Nord 1991, 47-48). Ideally, the dimensions of effect and functions are concordant meaning that “the function intended by the sender [...] is also assigned to the text by the recipient, who experiences exactly the effect conventionally associated with this function” (48).

The text type and extratextual factors of the communicative situation, especially the dimensions of medium, place and sender’s intention, build up recipient’s expectation that the brochure distributed at the park entrance will provide them with both interesting and practical information about Sequoia and Kings Canyon National Parks. The analysis of intratextual factors of our ST, in particular the dimensions of content, lexic and presupposition, provides sufficient reasons to assume that the effect of our ST corresponds to its functions we elicited in Ch. 3.3.1.8. The text deals with specific subjects from different fields of science (see Ch. 3.3.2.6) that the recipient might not be familiar with; however, the choice of simple lexic and uncomplicated sentences

significantly facilitates comprehension of the verbal message which is of major importance.

As Nord (1991, 139) states the effect of the tourist brochures “is based mainly on the information conveyed”; other features fulfill mainly “subsidiary function” and serve as a “pre-signal for the recipient”. Our ST recipient gains new knowledge about giant sequoias and rich diversity in Sierra Nevada; this knowledge consequently leads to the understanding of the uniqueness and significance of the area which is one of the functions the sender assigned to the text (see Ch. 3.3.1.2).

As stated in Ch. 3.3.1.8, the ST also has an operative function although the informative function is dominant. In Panel 4, the ST lists instructions as well as rules and regulations stating what is restricted and how is the recipient required to behave in the park premises. The operative function of this section is reflected in the sentence structure; the use of imperative mood emphasizes persuasiveness of the ST. Accordingly, recipient’s acquisition of appropriate behavior leading to protection and preservation of park resources is another effect our ST demonstrates.

The comparison of the results of our ST analysis with the translation skopos shows a number of differences between the ST and the TT. As we already pointed out, the differences are mainly related to the extratextual factors and do not result in entirely different functions the TT fulfills. Therefore, we believe the effect of the TT will correspond to the effect of the ST.

3.3.4 Text Analysis and Translation Skopos Summary

In order to summarize our observations made in the text analysis in Chapters 3.3.1 – 3.3.3, we organized the findings into tabular displays³⁵ as demonstrated in Figures 4 and 5. The right-hand column demonstrates the information obtained from the translation commission as stated in Ch. 3.2; the left-hand column lists the findings of the source-text analysis. The comparison of the ST with the TT situation revealed the translation issues that are

³⁵ The tabular displays are adopted from Nord (1991, 143).

demonstrated in the middle column. The information in the tables presents the final version after the complete analysis of all extra- and intratextual factors has been carried out.³⁶

Figures 4 and 5 demonstrate the individual factors in the same order as they were discussed in the analysis. Due to space restrictions, the factors of analysis are referred to with following abbreviations in the tables: S. = sender; TP. = text producer; In. = intention; R. = recipient; M. = Medium; PoP. = place of production; PoR. = place of reception; ToP. = time of production; ToR. = time of reception; Mo. = Motive; TF = text function; SM = subject matter; Ct. = content; Co. = composition; n-v. E. = non-verbal elements; L.= lexis; SS. = sentence structure; s.F. = suprasegmental features.

³⁶ Nord's (1991) translation model allows to correct the current findings in light of the new observations as the analysis proceeds and new factors are discussed.

Figure 4. Analysis of Extratextual Factors and Target Text Skopos.

Factor	SOURCE TEXT	TRANSLATION PROBLEMS/ PROCEDURES	TARGET TEXT
EXTRATEXTUAL FACTORS			
S./ TP.	S: Sequoia and Kings Canyon NP TP: Edward Zahniser	None	S: Sequoia and Kings Canyon NP TP: translator
In.	To inform about interpretive themes; give practical info; promote appropriate behavior	None	To overcome the language barrier and enable Czech visitors to fully understand the amount of information as presented in the ST
R.	English-speaking visitors of the parks	Different knowledge of U.S. cultural and geographical background	Czech speaking visitors of the parks
M.	Printed full-colored brochure, large format, appealing design with images and maps	Loss of visual appeal—compensation needed (typographical devices)	Simple word processor document available online; possible to print out on regular sheets of paper; no images
PoP./ PoR.	PoP.: USA PoR.: Park entrances (California, USA)	TT may serve as a complementary info material	PoP.: CZ (irrelevant) PoR.: ? CZ, ? parks' premises
ToP./ ToR.	ToP.: 1991-1993/ 2010 ToR.: 2010 onwards	Topicality of info – double-check	ToP.: 2011 ToR.: ? (after publishing)
Mo.	?	?	?
TF.	As in In. (informative and operative functions), also to advertise the parks + NPS identity	Prevailing informative function of the TT	To inform (most reliable and topical info); also operative function (expected from the text type)

Figure 5. Analysis of Intratextual Factors + Effect and Target Text Skopos.

Factor	SOURCE TEXT	TRANSLATION PROBLEMS/ PROCEDURES	TARGET TEXT
INTRATEXTUAL FACTORS			
SM.	Distinctive features of Sequoia and Kings Canyon	SM is a part of source culture – compensate cultural distance to preserve easy comprehensiveness	Distinctive features of Sequoia and Kings Canyon
Ct.	Sequoia trees; Sierra Nevada (geology, climate, wildlife); practical info	The same issues as in SM. and Pr.	The same information as in ST
Pr.	Knowledge of history (Civil War); zoology (U.S. species); culture conventions (measurement units)	Compensate cultural distance (clarify proper names, add description of unknown species, use metric system of measurement)	Only little background knowledge
Co.	Corresponding to Ct; panel layout, columnar organization of the text and images, system of headings and subheads	Preserve division of thematic segments – consistent use of headings of the particular size	Thematic division into paragraphs (different number than in the ST); distinction emphasized by headings
n-v. E.	Panel layout, images, maps, logo, bold type, different font sizes	Omission of captions in the TT; consistent use of the graphic elements available (compensate the plain design)	no images; only logo + black band at the top; 8-point type; larger bold headings/subheads
L.	Different style of L. (formal, neutral, marked), vocabulary from specialized fields (see Ct.); conventional phrases; secondary adjectives	Insufficient informative value of the lexical items for the TT recipient (compensation needed);	In accordance with the TL conventions; clear and easily comprehensible for the TT recipient
SS.	Clauses and short sentences, passive constructions; condensers; fixed word-order	Adaptation to TL conventions (substitute condensers, fewer passives, word-order natural to TL)	Simple structures to facilitate comprehensiveness, according to the TL conventions
s.F.	Not relevant	None	Not relevant
EFFECT			
	Understanding uniqueness + significance of the parks (see TF.)	None	According to the TF., mainly to become informed from a reliable source

4 TRANSLATION

This chapter presents the TT formatted according the criteria applied to the present study. However, the complete realization of our translation commission including the specific formatting as stated in the TT skopos is demonstrated in Appendix 1. In order to facilitate orientation in the TT presented in this chapter, the panel division as observed in the ST (see Figure 2) is indicated by rules as well as by explicit designations.

Panel 1

Národní parky Sequoia a Kings Canyon

Postavíte-li se na vrchol žulového masivu Moro Rock a zadíváte se na přírodní skvosty kolem, snadno pochopíte, proč se národní parky Sequoia a posléze i sousední Kings Canyon staly historicky druhým národním parkem USA. Na severu spatříte na náhorní plošině Giant Forest (doslova „Les obrů“), v němž sekvojovce ční vysoko nad svými lesními sousedy. V tomto lese, jehož velikáni připomínají věže katedrál, stojí i 84 m vysoký sekvojovec obrovský zvaný Generál Sherman. Odhaduje se, že kmen tohoto sekvojovce váží okolo 1385 tun a v obvodu u země měří přes 31 m. S těmito obřími jehličnany kontrastují na západě suchá úbočí porostlá duby a keřovitou stálezelenou vegetací, která sestupují do údolí San Joaquin Valley. Na jihu a o více než 1500 výškových metrů níže se zbrázděným kaňonem proplétá Middle Fork, nejdelší přítok řeky Kaweah. Na východě se vypínají zasněžené vrcholky rozvodního hřebene Great Western Divide a hřebeny Kaweah Peaks sahající až k hoře Mount Kaweah do výšky 4207 m.n.m. Za horskými štíty, kam už váš zrak nedohlédne, se do výšky 4418 m.n.m. tyčí Mount Whitney, nejvyšší hora pevninské části USA mimo Aljašku.

Stromy nevídaných rozměrů, vysoké hory a hluboké kaňony v nejdelším souvislém horském pásmu Severní Ameriky – to jsou skvosty, jimiž zdejší úchvatné scenérie oplývají. Průkopník ochrany přírody John Muir, který sekvojový les Giant Forest nejen zkoumal, ale také mu dal jméno, poznamenal: „Když jsem stanul v této vznešené divočině, den se už chýlil ke

konci. Stromy se třpytily v růžových paprscích zapadajícího slunce a vypadaly mlčenlivě a zamyšleně, jako kdyby čekaly, vědomy si posvátného vztahu, který mezi nimi a sluncem panoval. A člověk se mezi nimi začal s naprostou samozřejmostí procházet, jen tak polehoučku a v nesmírné pokoře.“ Vydejte se i vy ve šlépějích Johna Muira.

Panel 2

Největší strom na světě

Pokud porovnááme stromy podle celkového objemu jejich dřevní hmoty, je sekvojovec obrovský největším stromem na naší planetě. Je tomu tak zejména proto, že sekvojovec má neobyčejně mohutný kmen kuželovitého tvaru. Alespoň jeden další druh stromu žije déle, jiný má větší průměr kmene, další tři druhy vyrůstají do větší výšky, ale žádný z nich nemá více dřevní hmoty. Na celém světě se sekvojovec v přírodě vyskytuje pouze na západních svazích kalifornského pohoří Sierra Nevada v nadmořských výškách mezi 1520 až 2130 metry. Celkem se v této oblasti nachází asi 75 sekvojových lesů. Stáří sekvojovce Generál Sherman se odhaduje na 2200 let. Jeho největší větev má v průměru dva metry. Tento sekvojovec nabyde každý rok tolik nové dřevní hmoty, z níž by vznikl běžný strom vysoký 18 m.

„Většina stromů v pohoří Sierra Nevada uhynie kvůli houbovým a dalším chorobám,“ napsal John Muir, „ale tyto velikány nic neporazí. Zdá se, že až na výjimky zůstává tento strom nesmrtelný.“ Muir měl částečně pravdu. Chemické látky obsažené ve dřevě a v kůře zajišťují odolnost vůči hmyzu a houbám, tlustá kůra navíc chrání sekvojovce proti většině požárů. Nejčastějším důvodem jejich úhynu je vyvrácení. Sekvojovce mají mělký kořenový systém bez hlavního kořene. Vlhkost půdy, poškozené kořeny nebo silný vítr jsou činitelé, které vyvrácení sekvojovců mohou způsobit.

Národní park Sequoia, druhý nejstarší národní park USA

V 80. letech 19. století naléhali nejen obyvatelé San Joaquin Valley na americký Kongres, aby vydal opatření, které by chránilo území Sierry Nevady před těžbou dřeva. Někteří lidé chtěli vytvořit národní park proto, aby byly chráněny vodní zdroje potřebné k zavlažování, jiní chtěli chránit sekvojovce.

Myšlenka ochrany krajiny pro její přírodní a rekreační hodnotu byla tehdy ještě na samém počátku.

Národní park Sequoia (zkráceně NP Sequoia) byl založen 25.9.1890. O týden později Kongres rozlohu parku ztrojnásobil a založil Národní park General Grant s cílem chránit sekvojový porost Grant Grove. V roce 1893 byla na dalším území v Sieře Nevadě vyhlášena přírodní rezervace Sierra Forest Reserve a roku 1926 se k NP Sequoia přidala i oblast Kern Canyon. Roku 1940 se Národní park General Grant sloučil s nově vytvořeným Národním parkem Kings Canyon (zkráceně NP Kings Canyon). V roce 1978 bylo do NP Sequoia začleněno i ledovcové údolí Mineral King. Národní parky Sequoia a Kings Canyon jsou od roku 1943 spravovány společně.

John Muir

Ochránce přírody John Muir měl na těžbu sekvojovců vyhraněný názor: „Dokázali byste prodat i mraky, sníh a řeky. Všechno byste rozřezali na kusy a odvezli pryč, pokud by to jen bylo možné.“ Muir prozkoumal a pojmenoval les Giant Forest – území, na němž se nachází čtyři z pěti největších stromů světa. Jako první zkoumal příkrou východní stranu hory Mount Whitney a také dokázal, jakou roli sehrály v geologickém vývoji Sierry Nevady ledovce. Tehdy se jednalo o zcela novou teorii, vůči které se postavil i uznávaný kalifornský geolog Josiah D. Whitney.

Sekvojovec obrovský vs. sekvoje vždyzelená

Sekvojovec obrovský (“giant sequoia”), latinsky *Sequoiadendron giganteum*, má masivní kmen, mohutné větve a skořicově zbarvenou kůru. Vlivem angličtiny se mu někdy, avšak nesprávně, říká mamutí sekvoje. Sekvoje vždyzelená (“redwood”), latinsky *Sequoia sempervirens*, je vyšší, má slabší kmen a profilem se více podobá jehličnanům.

Sekvojovec obrovský se přirozeně vyskytuje jen na západních svazích kalifornského pohoří Sierra Nevada. Sekvoje vždyzelená roste v přírodě pouze v úzkém pásu podél tichomořského pobřeží.

Sekvoje vždyzelená

Výška: až 112 m

Věk : až 2000 let

Váha: až 726 tun

Kůra: až 30,5 cm tlustá

Větve: průměr až 1,5 m

Kmen: průměr až 6,7 m

Rozmnožování: pomocí semen a výhonů

Velikost semen: jako semeno rajčete

Velikost šišky: jako velká oliva

Sekvojovec obrovský

Výška: až 95 m

Věk: až 3200 let

Váha: až 1225 tun

Kůra: až 79 cm tlustá

Větve: průměr až 2,4 m

Kmen: průměr až 12,2 m

Rozmnožování: pouze pomocí semen

Velikost semen: jako ovesná vločka

Velikost šišky: jako slepičí vejce

Sekvojovec obrovský a ekologie

Sekvojovce neumírají stářím a jsou odolné vůči požáru i hmyzu. Většina sekvojovců uhyne vyvrácením. Tyto obrovské stromy vyklíčí ze semen, která se velikostí a hmotností podobají ovesným vločkám. Dospělý strom může ročně vyprodukovat okolo 2000 šišek, které mají velikost vejce a obsahují 400 000 semen. Semena se šíří pouze tehdy, když se šišky rozevřou. Zelené a uzavřené šišky však mohou viset na stromech až 20 let. Malé množství šišek může otevřít veverka borová nebo larvy určitých skupin šiškožravých brouků. Ovšem klíčovým faktorem jak pro šíření semen, tak i pro úrodnost půdy, v níž semena klíčí, je požár. Díky ohni se šišky vysuší, otevřou a následně z nich vypadnou semena. Po požáru se také dostává více slunečních paprsků ke stromům a popel ze spálených kmenů a větví slouží jako hnojivo.

Panel 3

Hluboké kaňony a vysoké štíty

V národních parcích Sequoia a Kings Canyon se nacházejí nejdrsnější oblasti Sierry Nevady. Ledovcové masy, které se v době ledové sesunuly z nejvyšších vrcholů 48 států USA ležících jižně od Kanady, vytvarovaly jedny z nejhlubších kaňonů v zemi. Horní úrovně těchto kaňonů mají typický tvar písmene U, který je výsledkem erozní činnosti postupujícího ledovce. V nižších úrovních nabývají tyto kaňony tvar písmene V, který vzniká erozním působením tekoucí vody. V NP Sequoia šplhá silnice Generals Highway po

ostrých svazích kaňonu Kaweah formovaných tekoucí vodou. Silnice Kings Canyon Scenic Byway projíždí krajinou, kterou utvářela jak činnost tekoucí vody, tak ledovce. Pokud dojedete až na konec této silnice, stanete na dně kaňonu vyhlazeného ledovcem. Podíváte-li se vzhůru, spatříte stěny kaňonu šplhající do výšky 1,5 km.

Silnice Kings Canyon Scenic Byway projíždí krajinou, kterou utvářela jak činnost tekoucí vody, tak činnost ledovce.

Obrovské rozdíly v nadmořské výšce, která se pohybuje v rozmezí 457 až 4 418 m.n.m., zde vytvářejí příznivé životní podmínky pro velmi rozmanité zástupce fauny a flóry. Rostliny a zvířata tu žijí v různých prostředích, v nichž teploty šplhají k tropickým hodnotám i klesají hluboko pod bod mrazu. Tato obrovská různorodost je jednou z hodnot, které národní parky Sequoia a Kings Canyon uchovávají pro budoucí generace.

Zasněžené pohoří s ostrými vrcholky

Pohoří Sierra Nevada je dlouhé přes 644 km a jeho šířka se pohybuje se mezi 97 a 129 km. Svými rozměry tak Sierra Nevada předčí celkovou rozlohu francouzských, švýcarských a italských Alp. Hřeben Palisade Crest v NP Kings Canyon se pyšní šesti vrcholy s nadmořskou výškou přes 4200 m. Stejný počet takto vysokých štítů pak najdeme i mezi horami v okolí Mount Whitney v NP Sequoia.

Přes Sierru Nevadu nevedou žádné silnice. K tomu, abyste zblízka ocenili velkolepost a nádheru těchto hor, vede těžká cesta, kterou musíte zdolat, a to buď po svých, nebo za pomoci mul. Z mnoha míst si však můžete vychutnat panoramatické výhledy – například z vršku masivu Moro Rock, z odpočívadel rozmístěných podél silnice Generals Highway nebo z vyhlídky Panoramic Point poblíž centra Grant Grove. Další výhledy se naskytanou i z odpočívadel u silnice Kings Canyon Scenic Byway, a to v úsecích, než začne silnice klesat do kaňonu. Údolí Mineral King je perfektním výchozím bodem pro pěší túry k loukám, vysokohorským jezerům i k vrcholům Sierry Nevady.

Protože silnice vedoucí parkem se nacházejí v nadmořské výšce maximálně 2377 m, většina návštěvníků alpínskou krajinu nespatří. Drsné

podnebí v nadmořských výškách nad 2700 m už není příznivé pro vysoké stromy nebo husté lesy. V nadmořských výškách nad 3300 m pak už ani žádné stromy nerostou. Převážně zde najdeme balvany, skalní útvary a štěrk spolu s malými vysokohorskými jezírky, loukami a nízkými křovinami. Léto přichází i sem, ale trvá jen velmi krátce. Během příprav na zimu si svišťové vytvářejí tukové zásoby, malé piky, což jsou asi 20 cm velcí savci z řádu zajíců, si zase shromažďují kupičky sena. Po celém území Sierry Nevady jsou rozseta horská jezera, z nichž celá řada leží v tzv. ledovcových karech – malých prohlubních vytvořených ledovcovou činností.

Sekvojovec Generál Sherman, největší žijící strom na světě, roste v lese Giant Forest v NP Sequoia. Tento sekvojovec je pojmenován podle generála Williama T. Shermana, který patřil k nejvýznamnějším velitelům vojsk severní Unie v americké občanské válce v letech 1861-1865.

V lese Grant Grove v NP Kings Canyon se nachází sekvojovec Generál Grant, který je považován za americký národní vánoční strom. Ulysses S. Grant, byl 18. prezident USA a stejně jako W.T. Sherman unionistický generál v americké občanské válce. Jak nejvyšší, tak i druhý, třetí a šestý nejvyšší strom na světě nalezneme v okruhu 1,6 km. Tyto sekvojovce se vyskytují na severokaliifornském pobřeží v Národním parku Redwood podél potoka Redwood Creek.

Divoká zvěř Sierry Nevady

(Více informací o méně známých druzích živočichů naleznete v glosáři na konci dokumentu.)

Hlavní kořistí plachých pum je jelenec ušatý. Soboli, kuny a rosomáci se živí veverkami a další drobnou zvěří. Medvěd baribal příležitostně uloví koloucha nebo se nasytí mršinou, avšak převážně se živí rostlinnou stravou. Vysoko v horách našli svůj domov piky a svišťové, podhůří střeží kojoti, lišky, rysi a freti.

Desítky let zde byl uměle nasazován siven americký, pstruh potoční a další ryby z čeledi lososovitých, které postupně vytlačily druhy původní,

například pstruha amerického duhového. Uměle nasazené ryby také způsobily snížení populace obojživelníků, zejména žab.

Panel 4

Praktické informace pro návštěvníky

Příjezd Motorovým vozidlem se do NP Kings Canyon dostanete po silnici Highway 180, do NP Sequoia pak po Highway 192. Obě cesty jsou propojeny silnicí Generals Highway, což umožňuje podnikat okružní výlety. Kvůli četným zatáčkám se v NP Sequoia na úseku mezi kempem Potwisha a muzeem Giant Forest nedoporučuje používat vozidla delší než 6,7 m. Pro dlouhá vozidla je vhodnější silnice Highway 180, která má méně zatáček. Nenechte se zmýlit pohledem na mapu, z východní strany ze silnice U.S.395 se ani do jednoho parku nedostanete. Spojení leteckou, autobusovou a vlakovou dopravou je možné do měst Fresno a Visalia, v nichž také naleznete několik autopůjčoven. V parcích nejsou žádné čerpací stanice.

Informace Další informace o parcích a jejich vybavení naleznete v novinách, které parky zdarma poskytují. Podrobné informace včetně omezení týkajících se délky vozidel, pobytu domácích zvířat nebo informace o různých aktivitách je možné získat i na dalších místech:

- na tel. 559-565-3341 je nepřetržitě k dispozici záznamník s informacemi o stavu silnic, aktuálním počasí, kempech, ubytování, ale i o dalších aktivitách, které je možné v parcích podnikat; také zde získáte kontakt na rangersa,
- na oficiálních webových stránkách www.nps.gov/seki,
- na adrese Sequoia and Kings Canon National Parks, 47020 Generals Highway, Three Rivers, CA 93271-9700.

Aktivity Rozvrh přednášek a naučných výletů s rangery naleznete na vývěškách v parku nebo na www.nps.gov/seki.

Jeskyně Crystal Cave Tato nádherná, ale velmi chladná jeskyně je otevřena pouze v létě. Lístky zakoupíte jen v návštěvnických centrech Lodgepole a Foothills. Lístky není možné zakoupit u vstupu do jeskyně.

Ubytování a stravování V NP Kings Canyon je možná rezervace míst po celý rok na tel. 559-335-5500. Chata Wuksachi Lodge v NP Sequoia je otevřena celoročně, více informací získáte na tel. 888-252-5757. Stravování nabízejí po celý rok centra Grant Grove a Wuksachi, v létě pak i Cedar Grove a Lodgepole. Další možnosti stravování a ubytování najdete také v okolních městech, viz <http://www.nps.gov/seki/planyourvisit/lodging.htm>.

Chraňte minulost Archeologická naleziště, artefakty i veškeré přírodní zdroje v parku jsou chráněny zákonem. Informujte prosím zaměstnance parku v případě, že jakékoliv artefakty objevíte nebo pokud uvidíte, že je někdo sbírá.

Turistické cesty Na celém území parku lze podnikat jednodenní túry. Vždy používejte mapu dané stezky. **Na stezkách není povoleno jezdit na motocyklech a horských kolech. Domácím zvířatům je na stezky vstup zakázán.**

Medvědi Medvěda baribala přitahuje lidské jídlo. Ve snaze se k jídlu dostat mohou medvědi vážně poškodit váš majetek. Pokud se medvědi začnou živit lidskými potravinami, stávají se v mnoha případech agresivními a musí být utraceni. **Návštěvníci parků jsou proto povinni bezpečně uchovávat jídlo po celou dobu pobytu.** Veškeré potraviny a věci, které vydávají zápach musí být uloženy v kovových boxech, které jsou volně k dispozici u parkovišť a v kempech. Návštěvníci ubytovaní v chatách jsou povinni uchovávat všechny svoje věci uvnitř chat. Kempy musí být udržovány v čistotě. Veškerý odpad musí být vyhozen do kontejnerů zabezpečených proti medvědům. Pokud se k vám medvěd přiblíží, snažte se ho zahnat. Dělejte hluk a házejte po něm malé kameny, avšak zachovejte si bezpečnou vzdálenost a neztrácejte rozvahu. Medvědi grizzly se v parcích nevyskytují.

Prosíme nekrmte divoká zvířata. Zachovejte jim přirozené životní podmínky. Je to pro jejich dobro i vaše bezpečí. Zdejší hlodavci mohou mít blechy přenášející choroby. Nepokoušejte se zvířata dotýkat. Domácí zvířata musí být neustále na vodítku.

Na všechny výlety do volné přírody trvající déle než jeden den je nutné mít povolení, které je od konce května do konce září za poplatek. Povolení si lze předem rezervovat. Žádosti musí být buď zaslány poštou nebo

faxem, a to nejdříve 1.3. a nejpozději tři týdny před plánovaným začátkem výletu. Povolení, avšak ve značně omezeném množství, je možné získat i po 13. hodině v den před plánovaným začátkem výletu. Informujte se o zvláštních předpisech upravujících jízdu na koních, oslech a lamách. Pro více informací týkajících se pobytu ve volné přírodě volejte na tel. 559-565-3766.

Horská nebezpečí Volná příroda skýtá četná nebezpečí, např. padající stromy či kamení, prudké srázy, divoká zvířata apod. Návštěvníci parku sami zodpovídají za své bezpečí. První pomoc najdete v návštěvnických centrech. **V naléhavých případech volejte z jakéhokoliv telefonního automatu v parku bezplatnou tísňovou linku 911.**

Silnice v parcích jsou úzké, strmé a s mnoha zatáčkami. Přeražením na nižší rychlost předejete při jízdě do kopce poškození převodovky, při cestě z kopce pak spálení brzd. Toto opatření se týká i automobilů s automatickou převodovkou. Pokud si chcete vychutnat výhledy do krajiny, využijte k tomu bezpečná odpočívadla. Pomalá vozidla musí zajet ke krajnici a umožnit tak rychlejším vozidlům, aby je mohla předjet. Zákon ukládá používat ve vozidlech bezpečnostní pásy. Řidiči motocyklů si by si měli dávat pozor na olejové mapy na silnicích.

V parcích se běžně vyskytují chřestýši. Dávejte si proto pozor, kam stoupáte a kam saháte.

Řeky a vodopády mohou být zrádné, zejména na jaře a brzy v létě, kdy je více vody. Dávejte si pozor na podemleté břehy a kluzké kameny. Silné proudy a ledová voda jsou smrtelnou kombinací. **Nekoupejte se nad vodopády nebo v rychle tekoucí vodě.** Děti mějte stále na dohled.

Giardia lamblia je prvok, který se ve vodních zdrojích parku přirozeně vyskytuje. Povrchovou vodu před požitím 3 minuty převařte.

Pokud kempujete v podhůří nebo se do této oblasti vydáte na túru, pravidelně kontrolujte, zda na sobě nemáte klíště. Klíšťata mohou přenášet **lymskou boreliózu**. V návštěvnických centrech získáte více informací o tom, jak klíště vytáhnout a jak ošetřit ránu po jeho odstranění.

V parcích žijí pumy americké. Nezůstávejte o samotě, ani se nevydávejte sami na túry. Děti mějte neustále na očích. Pokud na pumu

narazíte, neutíkejte, ani se nekrčte. Zachovejte klid a začněte pomalu ustupovat. Malé děti zvedněte ze země. Mávejte rukama, křičte a házejte kameny. Pokud vás puma napadne, braňte se.

Nebezpečí při bouři Pokud hrozí bouře, schovejte se do vozidla nebo do budovy. Nezůstávejte pod osamělými stromy. Vyhněte se volným prostranstvím, vodním plochám a vyvýšeným místům, např. masivu Moro Rock. Pokud vás zachvátí panika, klekněte si a s rukama na kolenou se předkloňte. Nelehejte si na zem.

Zima V zimním období jsou průjezdné přístupové cesty do center Grant Grove a Giant Forest/Lodgepole, mohou však být dočasně uzavřené kvůli odklizení sněhu. Silnice Generals Highway mezi centry Lodgepole a Grant Grove je většinou otevřená, k jejímu uzavření však může dojít během silné bouře nebo bezprostředně po ní. **Situace vyžadující použití sněhových řetězů může nastat v kterémkoliv ročním období.** Informujte se o nebezpečí podchlazení, otravy kyslíčikem uhelnatým, ale i o řízení motorových vozidel v zimním období či o různých zimních aktivitách. Několik návštěvnických center má otevřeno každý den. O víkendech a svátcích se pro návštěvníky pořádají přírodovědné programy. Centrum Lodgepole a oblast Giant Forest/Wuksachi nabízí stravování, půjčovny sněžnic a běžeckých lyží, zimní kempy a také prostranství vyhrazená zimním aktivitám. Ubytování je dále možné v centrech Grant Grove, Wuksachi nebo v přilehlých obcích.

Panel 5

Sierra Nevada

„Chaparral“ – stálezelená vegetace v podhůří

Kvůli suchým a horkým létům je západní podhůří Sierry Nevady porostlé keřovitou stálezelenou vegetací, která je odolná vůči suchu i častým požárům. Vydatné deště v zimním období dodají dostatek vláhy pro místní květenu, která vyrazí ještě dříve než traviny. „Chaparral“ se na léto a podzim zbarví dohněda.

Pás sekvojovců obrovských

Všech 75 sekvojových lesů, které se na světě vyskytují, najdeme na západních svazích Sierry Nevady, které mají dostatek vlhkosti a nejsou pokryté

ledovcem. Sekvojové lesy se vyskytují v nadmořských výškách mezi 1520 až 2130 m. Pouze osm sekvojových lesů leží severně od řeky Kings River, přičemž vzdálenost mezi nimi může být až 320 km. Zbývající sekvojové lesy se nacházejí jižně od řeky Kings River v téměř 97 km dlouhém pásu a jsou od sebe vzdálené maximálně okolo 7 km. Výhradně na tuto oblast se výskyt sekvojovců vymežil před 2,5 miliony let, kdy se podnebí stalo sušším. Asi před 60 miliony let se předchůdci sekvojovců vyskytovaly v hojnější míře. Lesům, v nichž se nacházejí, dominují sekvojovce už na první pohled. Sekvojovce rostou v jehličnatých lesích spolu s dalšími druhy jehličnanů, k nimž se řadí například jedle ojiněná, borovice Lambertova, borovice žlutá nebo pazerav cedrový. Největší sekvojové lesy jsou Redwood Mountain v NP Kings Canyon a Giant Forest v NP Sequoia. Porost Redwood Mountain má rozlohu 12,5 km² a roste v něm 15 800 sekvojovců, jejichž kmen má průměr přes 0,3 m.

V lese Giant Forest, který se rozkládá na ploše 7,3 km², roste 8400 sekvojovců s průměrem větším než 0,3 m. V Sieře Nevadě zůstává zhruba 147 km² sekvojových lesů. Většina z nich je chráněna státními nebo federálními zákony.

Nadmořská výška a dešťové srážky

Vlhký vzduch proudící směrem na východ je v Sieře Nevadě vytlačován do vyšších poloh. Jak postupně stoupá vzhůru, dochází k jeho ochlazení a voda, kterou obsahuje, se následně začne oddělovat ve formě srážek. Západní svahy Sierry Nevady jsou v nižších polohách porostlé keřovitou stálezelenou vegetací (tzv. „chaparral“). Ve středních polohách rostou obří sekvojovce a jehličnaté lesy. K horským vrcholům pak vzduch vystoupá už téměř bez vlhkosti. Východně od Sierry Nevady se ve srážkovém stínu rozkládá z velké části vyprahlá Velká pánev („Great Basin“). Na západní straně Sierry Nevady srážek celkově přibývá, maxima dosáhnou v nadmořských výškách mezi 1520 a 2440 m. V zóně maximálních srážek se daří i sekvojovým lesům, které právě zde vytváří rozsáhlý pás. Ve vyšších nadmořských výškách pak srážky zpavidla ubývají.

Mount Whitney

Mount Whitney kraluje Sieře Nevadě, zároveň to je i nejvyšší bod pevninské části USA mimo Aljašku. Hora byla v roce 1864 pojmenována po kalifornském geologovi jménem Josiah Dwight Whitney. Ze západu je vidět pouze ze vzdálených končin divoké přírody. Návštěvníci údolí Owens Valley ležícího na východ od NP Sequoia spatří Mt. Whitney ze silnice U.S.395 poblíž městečka Lone Pine.

Moro Rock

Moro Rock je žulový masiv dómovitého tvaru. Podobné útvary jsou v Sieře Nevadě poměrně běžné. Vznikají odlupováním jednotlivých vrstev horniny (proces tzv. exfoliace), které se uvolňují nebo oddrolují od rozvětralé žuly v podobě šupin, desek nebo plátů. Toto odlupování je způsobené povrchovou rozpínavostí žuly. K rozpínavosti dochází poté, kdy se zatížení horniny odlehčí. Když nadložní vrstvy pokrývající žulu odvětrají, odstraní se tak původce tlaku a žula se pomalu rozpíná. Pukliny, které se během exfoliace vytvářejí, často odštípnou hrany. Tento proces pak vede ke vzniku zaoblených, dómovitých útvarů.

Nejbližší parkoviště u masivu Moro Rock leží 2,4 km od Muzea Giant Forest. Na samý vrchol masivu Moro Rock (2050 m.n.m.) vede náročná pěší stezka dlouhá 0,4 km, která mezi parkovištěm a vrškem překonává 91 výškových metrů.

GLOSÁŘ MÉNĚ ZNÁMÝCH ŽIVOČICHŮ (řazeno abecedně)

Fret kočičí (angl. *ringtail*)

Drobná šelma z čeledi medvídkovitých připomínající postavou malou lišku a hlavou kočku. Měří 95 cm, z toho téměř 40 cm připadá na nápadný ocas, který je velmi dlouhý a tmavě pruhovaný. Freti žijí na jihozápadě USA a v Mexiku. Nejsou vzácní, ale málokomu se je podaří spatřit, protože jsou velmi plaší a své úkryty opouštějí pouze v noci.

Jelenec ušatý (angl. *mule deer*)

Přežvýkavec z čeledi jelenovitých, největší zástupce podčeledi jelenců. Má charakteristické velké uši, dopředu stočené paroží a bíle zbarvenou srst po ocasem. Na rozdíl od evropských jelenů obvykle netvoří velká stáda.

Kojot (angl. *coyote*)

Psovité šelma se žlutohnědým zbarvením srsti. Žije na většině území USA a areál jeho rozšíření se stále zvětšuje, poněvadž si rychle zvyká na přítomnost lidí. Na krátkou vzdálenost dokáže kojot běžet rychlostí až 65 km za hodinu. Pohybuje se samostatně nebo v párech, avšak při lovu větších zvířat, např. jelena, se sdružuje do smečky. Živí se živočišnou stravou či zdechlinami, ale i hmyzem a bobulemi.

Medvěd baribal (angl. *black bear*, starší český název medvěd černý)

Baribal je velký 1,5–1,8 m a jeho váha se pohybuje mezi 90 a 270 kg. Samci jsou větší než samice. Má charakteristicky tmavě hnědě zbarvenou srst, avšak v určitých oblastech se objevují i černě, červenohnědě či dokonce dožluta zbarvení jedinci. Baribal se přirozeně vyskytuje od Aljašky až po severní Mexiko. Přestože patří mezi šelmy, živí se převážně rostlinnou stravou a hmyzem, příležitostně však i mršinami. V amerických národních parcích mohou baribalové loudit pamlsky od turistů nebo často vybírají zbytky z odpadkových košů.

Pika (angl. *pika*)

Drobný savec z řádu zajíců, který velikostí i stavbou připomíná morče. Měří 16–22 cm a má téměř nezatelný ocásek. Pika žije v chladném vysokohorském podnebí a zůstává aktivní po celý rok, tj. v zimě nehibernuje. Koncem léta shromažďuje na slunných místech kousky rostlin a suší je. Usušené seno, kterého nashromáždí až 35 litrů, pak slouží jako potrava v zimě. Pika často sedí na velkých balvanech a vydává zvuky připomínající kůzle.

Puma americká (angl. *mountain lion*, též *cougar*)

Kočkovitá šelma, která žila v Severní Americe v nejrůznějších prostředích, avšak lidská civilizace ji zatlačila na odlehlá místa, většinou v horách. Tělo pumy měří 100–170 cm, ocas 53–91 cm. Dobře šplhá a výborně

skáče, délka skoku často přesáhne 6 m. Pумы loví savce, a to zejména jelení zvěř. Pokud je jelenů dostatek, zabije dospělá puma v průměru jednoho jelena za týden. Člověka napadá jen ojediněle, většinou se lidem vyhýbá.

Rosomák (angl. *wolverine*)

Největší a nejsilnější kunovitá šelma s tělem dlouhým 70–107 cm a ocasem měřícím okolo 20 cm. Rosomák připomíná malého medvěda – má mohutné tělo, dlouhou srst a silné, ostré drápy. Přestože vypadá neohrabaně, výborně šplhá i plave a vytrvale běhá. Žije v tajze a tundře, ale i na skalnatých svazích hor do nadmořské výšky 4000 m.n.m. Aktivní je převážně v noci. Živí se drobnými savci, hmyzem, vejci apod. Rosomák je schopen zdolat i mnohonásobně větší zvíře, například srnce nebo zesláblého soba. V oblasti Sierry Nevady je velmi vzácný.

Rys červený (angl. *bobcat*)

Kočkovitá šelma s tělem měřícím 70–100 cm. Je menší než rys ostrovid a pro ostrovida typické štětičky na uších má málo výrazné nebo mu zcela chybí. Rys červený je samotář, který však hájí své teritorium. Živí se hlavně zajíci a králíky, ale uloví i hlodavce. Je rozšířenou šelmou obývající jak hluboké horské lesy, tak i polopouště.

Sobol americký (angl. *pine marten*, starší český název kuna americká)

Drobná lasicovitá šelma, která měří okolo 36 cm. Má výraznější, zhruba 18 cm dlouhý ocas. Stavbou těla a kvalitou srsti se podobá kunám. Žije v jehličnatých lesích, ale umí dobře plavat a potápět se. Je poměrně vzácným druhem.

5 COMMENTARY

The pre-translation analysis (as carried out in Chapter 3) pointed out several translation issues that had to be solved during the TT production. The presentation of selected translation solutions in this chapter aims to demonstrate the practical utilization of the analysis. The presented data are organized into tables consisting of four columns: counted from the left, the first column in the tables indicates the panel³⁷ in which the example occurs; the second column specifies the number of the example; the third column shows the English expression as found in the ST; and finally, the fourth column presents the corresponding translation solution in the TT.³⁸

5.1 Compensation for Cultural Distance

As shown in Fig. 4 and 5, compensation for cultural distance and insufficient background knowledge often had to be resolved in order to fulfill the requirements of the TT skopos and preserve the dominance of the informative function. Therefore, a particular attention is paid to this phenomenon in the commentary.

5.1.1 Geographical Names

Geographical names (or toponyms), i.e. proper names of a natural or social locality (cf. Peprník 2003, 148), frequently occurred in the ST.³⁹ Since the geographical names designate very specific locations, no equivalent is available in Czech. In order to increase the informative value of the geographical names for the target reader, a common name for the particular place was added. In some cases, e.g. in (2) and (3), the Czech common name duplicates the meaning already included by the English toponym which, in our opinion, does not disturb the perception of the TT but, vice versa, facilitates its comprehension.

³⁷ For the panel layout see Figure 2.

³⁸ For practical reasons, all translation solutions are presented in the nominative case which may differ from the case in which they actually appear in the TT.

³⁹ In Peprník's (2003) classification, proper names of a natural locality include celestial bodies, land masses, bodies of water, vertical or horizontal features of the earth's surface, land and areas characterized by their flora. Proper names of a social locality comprise communications, settlements, structures (i.e. buildings) and nonresidential objects (cf. Peprník 2003, 148)

P1	(1)	Great Western Divide	<i>rozvodní hřeben</i> Great Western Divide
P2	(2)	San Joaquin Valley	<i>kalifornské údolí</i> San Joaquin Valley
P3	(3)	Generals Highway	<i>silnice</i> Generals Highway
P4	(4)	Fresno and Visalia	<i>města</i> Fresno a Visalia
P5	(5)	Moro Rock	<i>masiv</i> Moro Rock

5.1.2 Names of Sequoias

Two famous sequoias, General Sherman a General Grant, are named after two real figures from American history. In order to compensate for the supposedly insufficient background knowledge of the target reader, an additional explanatory sentence was included in the TT. However, we would like to emphasize that all substantial changes in the volume of information provided in the TT were consulted with the representatives of Sequoia and Kings Canyon National Parks.

P3	(6)	The General Sherman Tree , the world's largest tree, is in Giant Forest, Sequoia National Park.	<i>Sekvojovec</i> Generál Sherman, největší žijící strom na světě, roste v lese Giant Forest v NP Sequoia. <i>Tento sekvojovec je pojmenován podle generála Williama T. Shermana, který patřil k nejvýznamnějším velitelům vojsk severní Unie v americké občanské válce v letech 1861-1865.</i>
P3	(7)	The General Grant , the Nation's Christmas Tree , is in Grant Grove , Kings Canyon National Park.	V lese Grant Grove v NP Kings Canyon se nachází <i>sekvojovec</i> Generál Grant, který je považován za <i>americký</i> národní vánoční strom. <i>Ulysses S. Grant, byl 18. prezident USA a stejně jako W.T. Sherman unionistický generál v americké občanské válce.</i>

The examples (6) and (7) also demonstrate further adjustments of the TT for the target reader. The term *sekvojovec* indicating the subject discussed was inserted before the proper name itself. For the same reason, a general noun *les* was added in (6); furthermore, the expression Nation's Christmas Tree was in the TT enriched by the explicit designation *americký*.

5.1.3 Animal Species

The terms designating animal species (more precisely mammal species) are one of the most significant manifestations of the spatial and cultural gap between SC and TC; the terms are embedded in the SC to a great extent. Despite our previous thorough knowledge of the SC, their informative value for us was very low even after finding the corresponding Czech terms.⁴⁰ Only further research that provided detailed descriptions and images of the particular species helped to our full comprehension. Based on our presuppositions about the target reader (see Ch. 3.3.2.3), we believed that adding a short glossary was highly useful (if not necessary).⁴¹ The examples (8) – (21) list in alphabetical order the species found in the ST; the species in bold are included in the glossary. The inclusion criterion applied was the degree of presupposed unfamiliarity for the target recipient and/or source-culture boundedness of the term.

P3	(8)	black bear	medvěd baribal	<i>Ursus americanus</i>
P3	(9)	bobcat	rys červený	<i>Lynx rufus</i>
P3	(10)	coyote	kojot	<i>Canis latrans</i>
P2	(11)	Douglas squirrels	veverka borová	<i>Tamiasciurus douglasii</i>
P3	(12)	fisher	kuna rybářská	<i>Martes pennanti</i>
P3	(13)	gray fox	liška šedá	<i>Urocyon cinereoargenteus</i>
P3	(14)	marmot	svišť	<i>Marmota</i>
P3	(15)	mountain lion	puma americká	<i>Puma concolor</i>
P3	(16)	mule deer	jelenec ušatý	<i>Odocoileus hemionus</i>
P3	(17)	pika	pika	<i>Ochotona princeps</i>
P3	(18)	pine marten	sobol americký	<i>Martes americana</i>
P3	(19)	ringtail	fret kočičí	<i>Bassariscus astutus</i>
P3	(20)	wolverine	rosomák	<i>Gulo gulo</i>

⁴⁰ The corresponding Czech terms were found thanks to the universal Latin terms that can be found in both in English and Czech specialized publications. For this reason, the fifth column (counted from the left) with Latin terms was added to the examples (8) – (21).

⁴¹ The information on the species as included in the glossary is taken from specialized monographs and encyclopedias. For specific titles see the reference list on pp. 77-79.

5.2 Terminology Issues

5.2.1 Fish Species

The examples (21) – (24) list the fish species in the order they appear in the ST.⁴²

P3	(21)	brook trout	siven americký	<i>Salvelinus fontinalis</i>
P3	(22)	brown trout	pstruh obecný potoční	<i>Salmo trutta fario</i>
P3	(23)	rainbow trout	pstruh duhový	<i>Oncorhynchus mykiss</i>
P3	(24)	Kern golden trout	-----	<i>Oncorhynchus mykiss whitei</i>

The corresponding Czech terms were found again with the help of Latin terminology (see Footnote 40). As seen above, (24) does not have a Czech equivalent. According to Pavel Jurajda, the head of the Department of Fish Ecology at the Academy of Sciences of the Czech Republic, the detailed classification of trout is extremely complicated and highly particular for even greatly specific bodies of water, such as creeks (Jurajda, pers.comm).⁴³ Having considered the TT communicative situation, the decision to omit (24) in the TT was made. In (25), the particular translation solution is shown in a wider context.

P3	(25)	Decades of planting non-native brook, brown, and other trout displaced native rainbow and Little Kern golden trout .	Desítky let zde byl uměle nasazován siven americký, pstruh potoční a další ryby z čeledi lososovitých, které postupně vytlačily druhy původní, například pstruha amerického duhového.
----	------	--	---

5.2.2 Sequoia vs. Redwood

P2	(26)	giant sequoia	sekvojovec obrovský	<i>Sequoiadendron giganteum</i>
P2	(27)	redwood	sekvoje vždyzelená	<i>Sequoia sempervirens</i>

⁴² In our opinion, for a target reader who is a non-expert, the individual fish species generally do not demonstrate substantial differences as the mammal species in Ch. 5.1.3; therefore, the fish species were not included in the glossary discussed above.

⁴³ E-mail messages from Pavel Jurajda are demonstrated in Appendix 3.

The terminology for the two tree species above is rather inconsistent both in the SL and the TL. In the SL, “giant sequoia” is also referred to as “Big Tree” or “Sierra redwood” (see (28)); especially the latter is confusing with the term “redwood” as in (27). The Czech equivalent for giant sequoia is *sekvojovec obrovský*. However, according to Luboš Úradníček, associate professor at the Faculty of Forestry and Wood Technology of Mendel University in Brno, giant sequoia is frequently (and incorrectly) referred to as “mamutí sekvoje” which causes confusion (Úradníček, pers.commm.).⁴⁴ We found this particular piece of information both interesting and relevant to include in the TT; moreover, this information was also used in the TT as a way of compensation for the different names of giant sequoia in the TL; we also found relevant to include the English term for both tree species. (28) and (29) show the particular translation solutions.

P2	(28)	The giant sequoia has a massive trunk, huge stout branches, and cinnamon-colored bark. Also called “Sierra redwood” and “Big Tree,” its scientific name is <i>Sequoiadendron giganteum</i> .	<i>Sekvojovec obrovský</i> (“giant sequoia”), latinsky <i>Sequoiadendron giganteum</i> , má masivní kmen, mohutné větve a skořicově zbarvenou kůru. Vlivem angličtiny se mu někdy nesprávně říká mamutí sekvoje.
----	------	---	---

P2	(29)	The taller and more slender coast redwood, <i>Sequoia sempervirens</i> , is more conifer-like in profile.	<i>Sekvoje vždyzelená</i> (“redwood”), latinsky <i>Sequoia sempervirens</i> , je vyšší, má slabší kmen a profilem se více podobá jehličnanům.
----	------	---	---

5.2.3 Chaparral

P1	(30)	chaparral	keřovitá stálezelená vegetace
P5	(31)	chaparral	chaparral – keřovitá stálezelená vegetace

The term chaparral designates “vegetation composed of broad-leaved evergreen shrubs, bushes, and small trees usually less than 2.5 m (about 8 feet) tall; together they often form dense thickets” (Britannica Online 2011). The

⁴⁴ The e-mail message from Luboš Úradníček is shown in Appendix 4.

absence of a corresponding term in the TL was solved by an explanatory description. In (31), the original English term was added because of the emphasis on providing detailed information about Sierran vegetation. However, a different approach was adopted in (30); we believe that due to the introductory function of Panel 1 (see Ch. 3.2.2.1 and Ch. 3.2.2.2) and its higher degree of expressivity (see Ch. 3.2.2.6), including the English term would have a rather disturbing effect on the overall tone of Panel 1.

5.3 Syntactic Changes on the Position of Attribute

Although the main focus of Chapter 5 is on the compensation for a cultural gap, we would like to include a brief comment on syntactic changes as well since they also appeared to be a frequent phenomenon resulting from the different typological features of SL and TL (see Ch. 3.2.2.7). Certain syntactic changes were already apparent from several examples above (e.g. adapting the initial sentence condenser in (25)). Because of the extensiveness of the topic, in order to demonstrate several changes we decided to focus exclusively on the position of an attribute. We would like to point out that the examples do not provide an exhaustive list of changes but rather represent an illustrative selection.

5.3.1 Compound Adjectives

The compound adjectives from the ST typically appear in a pre-modifying position as is apparent from (32) – (36). The particular translation solutions were chosen with respect to the context of the sentence in which the adjective appeared. The pre-modifying position was in some cases preserved also in the TL, as in (32) and (33); however, the compound-adjective was more often substituted by post-modifying elements, as in (34) – (37).

P2	(32)	cinnamon-colored bark	skořicově zbarvená kůra
P2	(33)	cone-boring beetle	šiškožraví brouci
P1	(34)	cathedral-like Giant Forest	les, jehož velikáni připomínají věže katedrál
P3	(35)	water-carved (canyon)	(...) který vzniká erozním působením tekoucí vody

P4	(36)	ranger-led walks and talks	přednášky a naučné výlety s rangery
P4	(37)	bear-proof container	kontejner zabezpečený proti medvědům

5.3.2 Quotational Compound

P4	(38)	First-come, first-served permits are available after 1 p.m. on the day before departure.	Povolení, avšak ve značně omezeném množství , je možné získat i po 13. hodině v den před plánovaným začátkem výletu.
----	------	---	---

For the translation of the quotational compound in (37), our knowledge of pragmatic context, i.e. of the extralinguistic situation, was the main factor for the translation solution in (37).

5.4 Miscellanea

5.4.1 Ranger

As mentioned in the introduction, the presence of the SC in the TT is frequently desirable in tourist brochures. We found that preserving the term “ranger” in an unchanged version in the TT as an ideal solution to fulfill this requirement. We believe that mainly thanks to popular culture, the term is very likely to be in the background knowledge of the target reader. Therefore, the informative value is not weakened and at the same time, the “foreignness” of the term contributes to the emphasis of the SC.

5.4.2 Declension of English Names in Target Text

The complex declension system in target language affects the original English terms. For instance, when the geographical name “Sierra Nevada” was used in the TT without the general noun “pohoří”, the morphological structure of the English term was adapted according to the TL conventions. Therefore, forms such as “v Sieře Nevadě”⁴⁵ or “Sierry Nevady” occur in the TT. Similarly, “ranger” can be found with the Czech genitival ending *-a* (na “rangera”) or with plural instrumental ending *-y* (s “rangery”).

⁴⁵ Interestingly, the Czech corpus “Český národní korpus” lists 45 occurrences of “Sieře Nevadě” and no occurrence of “Sierře Nevadě” that we also considered in the TT production.

6 CONCLUSION

The aim of the present study was to realize a translation commission of a tourist brochure for Sequoia and Kings Canyon National Parks employing Christiane Nord's (1991) looping model of translation as the theoretical foundation for the translation process.

Nord established a complex and pragmatically oriented model that is based on three main principles. Firstly, it is necessary to have a clearly formulated translation commission that provides clues about the prospective TT communicative situation and thus helps to establish TT function. Secondly, a pre-translation source-text analysis, comprising examination of extratextual (i.e. extralinguistic) and intratextual factors, is carried out in order to define the communicative situation of the ST. Thirdly, the comparison of the findings of the source-text analysis with the TT situation points out particular translation problems.

In the analysis of extralinguistic reality of our ST the following factors were examined: sender of the text/ text producer, sender's intention, text recipient, medium by which the text is transmitted, place and time of text production/ reception, motive for communication and finally, the functions of the text. Despite some of the above-mentioned factors, especially the dimensions of text producer,⁴⁶ time of production, and motive for communication, were considered irrelevant for our ST, the overall analysis of extratextual factors was very useful for realizing the broader context of the ST. The comparison of these observations with the instructions from the translation commission emphasized discrepancies in the dimensions of medium as well as the place and time of reception; differences in the extratextual factors lead to different configuration of functions the ST and TT perform. Whilst informative, operative as well as advertising function is observed in the ST, the TT lacks the advertising function and also shows stronger dominance of the informative function than the ST.

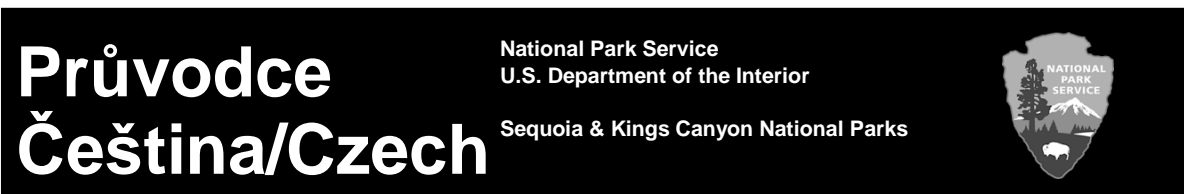
⁴⁶ Not to be confused with the dimension of sender, see Ch. 3.2.1.1.

The systematic analysis of the intratextual factors of the ST focused on the dimensions of subject matter, content, presuppositions about recipient's previous knowledge and experience, composition of the text, non-verbal elements, lexis, sentence structure and suprasegmental features. Whilst the analysis of extratextual factors discussed the context of the ST and the TT and suggested which aspects should be taken into account in translation, the examination of the intratextual factors already identified specific translation issues. In our case, the results in dimensions of subject matter, content and presupposition were particularly useful as they repeatedly emphasized the necessity to compensate for the cultural distance and different background knowledge of the ST and TT recipient that was taken into account in the entire translation process. As no strict spatial criteria applied to our TT, expanding the TT with additional information seemed to be an ideal compensation for the cultural background gap. However, since our commission stated to transfer the same volume of information from the ST, all expansions made in the TT had to be confirmed with the contracting authorities from Sequoia and Kings Canyon National Parks.

As suggested above, the application of Nord's (1991) translation model to our translation commission was found beneficial; the pre-translation comparison of the communicative situations of the ST and TT pointed out the problematic areas that could thus be systematically and consistently approached in the translation process. Therefore, the present study also demonstrates that the knowledge of translology theory may significantly facilitate the translation process.

APPENDICES

Appendix 1 – The Czech Brochure

Postavíte-li se na vrchol žulového masivu Moro Rock a zadíváte se na přírodní skvosty kolem, snadno pochopíte, proč se národní parky Sequoia a posléze i sousední Kings Canyon staly historicky druhým národním parkem USA. Na severu spatříte na náhorní plošině Giant Forest (doslova „Les obrů“), v němž sekvojovce ční vysoko nad svými lesními sousedy. V tomto lese, jehož velikáni připomínají věže katedrál, stojí i 84 m vysoký sekvojovec obrovský zvaný Generál Sherman. Odhaduje se, že kmen tohoto sekvojovce váží okolo 1385 tun a v obvodu u země měří přes 31 m. S těmito obřimi jehličnanými kontrastují na západě suchá úbočí porostlá duby a keřovitou stálezelenou vegetací, která sestupují do údolí San Joaquin Valley. Na jihu a o více než 1500 výškových metrů níže se zbrzděným kaňonem proplétá Middle Fork, nejdelší přítok řeky Kaweah. Na východě se vypínají zasněžené vrcholky rozvodního hřebene Great Western Divide a hřebeny Kaweah Peaks sahající až k hoře Mount Kaweah do výšky 4207 m.n.m. Za horskými štíty, kam už váš zrak nedohlédne, se do výšky 4418 m.n.m. tyčí Mount Whitney, nejvyšší hora pevninské části USA mimo Aljašku.

Stromy nevídaných rozměrů, vysoké hory a hluboké kaňony v nejdelším souvislém horském pásmu Severní Ameriky – to jsou skvosty, jimiž zdejší úchvatné scenérie oplývají. Průkopník ochrany přírody John Muir, který sekvojový les Giant Forest nejen zkoumal, ale také mu dal jméno, poznamenal: „Když jsem stanul v této vznešené divočině, den se už chýlil ke konci. Stromy se třpytily v růžových paprscích zapadajícího slunce a vypadaly mlčenlivě a zamyšleně, jako kdyby čekaly, vědomy si posvátného vztahu, který mezi nimi a sluncem panoval. A člověk se mezi nimi začal s naprostou samozřejmostí procházet, jen tak polehoučku a v nesmírné pokoře.“ Vydejte se i vy ve šlépějích Johna Muira.

Největší strom na světě

Pokud porovnáváme stromy podle celkového objemu jejich dřevní hmoty, je sekvojovec obrovský největším stromem na naší planetě. Je tomu tak zejména proto, že sekvojovec má neobyčejně mohutný kmen kuželovitého tvaru. Alespoň jeden další druh stromu žije déle, jiný má větší průměr kmene, další tři druhy vyrůstají do větší výšky, ale žádný z nich nemá více dřevní hmoty. Na celém světě se sekvojovec v přírodě vyskytuje pouze na západních svazích kalifornského pohoří Sierra Nevada v nadmořských výškách mezi 1520 až 2130 metry. Celkem se v této oblasti nachází asi 75 sekvojových lesů. Stáří sekvojovce Generál Sherman se odhaduje na 2200 let. Jeho největší větev má v průměru dva metry. Tento sekvojovec nabyde každý rok tolik nové dřevní hmoty, z níž by vznikl běžný strom vysoký 18 m.

„Většina stromů v pohoří Sierra Nevada uhne kvůli houbovým a dalším chorobám,“ napsal John Muir, „ale tyto velikány nic neporazí. Zdá se, že až na výjimky zůstává tento strom nesmrtelný.“ Muir měl částečně pravdu. Chemické látky obsažené ve dřevě a v kůře zajišťují odolnost vůči hmyzu a houbám, tlustá kůra navíc chrání sekvojovce proti většině požárů. Nejčastějším důvodem jejich úhynu je vyvrácení. Sekvojovce mají mělký kořenový systém bez hlavního kořene. Vlhkost půdy, poškozené kořeny nebo silný vítr jsou činitelé, které vyvrácení sekvojovců mohou způsobit.

Národní park Sequoia, druhý nejstarší národní park USA

V 80. letech 19. století naléhali nejen obyvatelé San Joaquin Valley na americký Kongres, aby vydal opatření, které by chránilo území Sierry Nevada před těžbou dřeva. Někteří lidé chtěli vytvořit národní park proto, aby byly chráněny vodní zdroje potřebné k zavlažování, jiní chtěli chránit sekvojovce. Myšlenka ochrany krajiny pro její přírodní a rekreační hodnotu byla tehdy ještě na samém počátku.

Národní park Sequoia (zkráceně NP Sequoia) byl založen 25.9.1890. O týden později Kongres rozlohu parku ztrojnásobil a založil Národní park General Grant s cílem chránit sekvojový porost Grant Grove. V roce 1893 byla na dalším území v Siere Nevada vyhlášena přírodní rezervace Sierra Forest Reserve a roku 1926 se k NP Sequoia přidala i oblast Kern Canyon. Roku 1940 se Národní park General Grant sloučil s nově vytvořeným Národním parkem Kings Canyon (zkráceně NP Kings Canyon). V roce 1978 bylo do NP Sequoia začleněno i ledovcové údolí Mineral King. Národní parky Sequoia a Kings Canyon jsou od roku 1943 spravovány společně.

John Muir

Ochránce přírody John Muir měl na těžbu sekvojovců vyhraněný názor: „Dokázali byste prodat i mraky, sníh a řeky. Všechno byste rozřezali na kusy a odvezli pryč, pokud by to jen bylo možné.“ Muir prozkoumal a pojmenoval les Giant Forest – území, na němž se nachází čtyři z pěti největších stromů světa. Jako první zkoumal příkrou východní stranu hory Mount Whitney a také dokázal, jakou roli sehrály v geologickém vývoji Sierry Nevada ledovce. Tehdy se jednalo o zcela novou teorii, vůči které se postavil i uznávaný kalifornský geolog Josiah D. Whitney.

Sekvojovec obrovský vs. sekvoja vždyzelená

Sekvojovec obrovský (anglicky *giant sequoia*), latinsky *Sequoiadendron giganteum*, má masivní kmen, mohutné větve a skořicově zbarvenou kůru. Vlivem angličtiny se mu někdy nesprávně říká mamutí sekvoje. Sekvoja vždyzelená (anglicky *redwood*), latinsky *Sequoia sempervirens*, je vyšší, má slabší kmen a profilem se více podobá jehličnanům. Sekvojovec obrovský se přirozeně vyskytuje jen na západních svazích kalifornského pohoří Sierra Nevada. Sekvoja vždyzelená roste v přírodě pouze v úzkém pásmu podél tichomořského pobřeží.

Sekvoja vždyzelená

Výška: až 112 m
Věk : až 2000 let
Váha: až 726 tun
Kůra: až 30,5 cm tlustá
Větve: průměr až 1,5 m
Kmen: průměr až 6,7 m
Rozmnožování: pomocí semen a výhonů
Velikost semen: jako semeno rajčete
Velikost šišky: jako velká oliva

Sekvojovec obrovský

Výška: až 95 m
Věk: až 3200 let
Váha: až 1225 tun
Kůra: až 79 cm tlustá
Větve: průměr až 2,4 m
Kmen: průměr až 12,2 m
Rozmnožování: pouze pomocí semen
Velikost semen: jako ovesná vločka
Velikost šišky: jako slepičí vejce

Sekvojovce neumírají stářím a jsou odolné vůči požáru i hmyzu. Většina sekvojovců uhynie vyvrácením. Tyto obrovské stromy vyklíčí ze semen, která se velikostí a hmotností podobají ovesným vločkám. Dospělý strom může ročně vyprodukovat okolo 2000 šišek, které mají velikost vejce a obsahují 400 000 semen. Semena se šíří pouze tehdy, když se šišky rozevrou. Zelené a uzavřené šišky však mohou viset na stromech až 20 let. Malé množství šišek může otevřít veverka borová nebo larvy určitých skupin šiškožravých brouků. Ovšem klíčovým faktorem jak pro šíření semen, tak i pro úrodnost půdy, v níž semena klíčí, je požár. Díky ohni se šišky vysuší, otevrou a následně z nich vypadnou semena. Po požáru se také dostává více slunečních paprsků ke stromům a popel ze spálených kmenů a větví slouží jako hnojivo.

Sekvojovec Generál Sherman, největší žijící strom na světě, roste v lese Giant Forest v NP Sequoia. Tento sekvojovec je pojmenován podle generála Williama T. Shermana, který patřil k nejvýznamnějším velitelům vojsk severní Unie v americké občanské válce v letech 1861-1865.

V lese Grant Grove v NP Kings Canyon se nachází sekvojovec Generál Grant, který je považován za americký národní vánoční strom. Ulysses S. Grant, byl 18. prezident USA a stejně jako W.T. Sherman unionistický generál v americké občanské válce. Jak nejvyšší, tak i druhý, třetí a šestý nejvyšší strom na světě nalezneme v okruhu 1,6 km. Tyto sekvojovce se vyskytují na severokaliifornském pobřeží v Národním parku Redwood podél potoka Redwood Creek.

Hluboké kaňony a vysoké štíty

V národních parcích Sequoia a Kings Canyon se nacházejí nejdříve oblasti Sierry Nevady. Ledovcové masy, které se v době ledové sesunuly z nejvyšších vrcholů 48 států USA ležících jižně od Kanady, vytvarovaly jedny z nejhlubších kaňonů v zemi. Horní úrovně těchto kaňonů mají typický tvar písmene U, který je výsledkem erozní činnosti postupujícího ledovce. V nižších úrovních nabývají tyto kaňony tvar písmene V, který vzniká erozním působením tekoucí vody. V NP Sequoia šplhá silnice Generals Highway po ostrých svazích kaňonu Kaweah formovaných tekoucí vodou. Silnice Kings Canyon Scenic Byway projíždí krajinou, kterou utvářela jak činnost tekoucí vody, tak ledovce. Pokud dojedete až na konec této silnice, stanete na dně kaňonu vyhlazeného ledovcem. Podíváte-li se vzhůru, spatříte stěny kaňonu šplhající do výšky 1,5 km.

Obrovské rozdílů v nadmořské výšce, která se pohybuje v rozmezí 457 až 4 418 m.n.m., zde vytvářejí příznivé životní podmínky pro velmi rozmanité zástupce fauny a flóry. Rostliny a zvířata tu žijí v různých prostředích, v nichž teploty šplhají k tropickým hodnotám i klesají hluboko pod bod mrazu. Tato obrovská různorodost je jednou z hodnot, které národní parky Sequoia a Kings Canyon uchovávají pro budoucí generace.

Zasněžené pohoří s ostrými vrcholky

Pohoří Sierra Nevada je dlouhé přes 644 km a jeho šířka se pohybuje se mezi 97 a 129 km. Svými rozměry tak Sierra Nevada předčí celkovou rozlohu francouzských, švýcarských a italských Alp. Hřeben Palisade Crest v NP Kings Canyon se pyšní šesti vrcholy s nadmořskou výškou přes 4200 m. Stejný počet takto vysokých štítů pak najdeme i mezi horami v okolí Mount Whitney v NP Sequoia.

Přes Sierru Nevadu nevedou žádné silnice. K tomu, abyste zblízka ocenili velkolepost a nádheru těchto hor, vede těžká cesta, kterou musíte zdolat, a to buď po svých, nebo za pomoci mul. Z mnoha míst si však můžete vychutnat panoramatické výhledy – například z vršku masivu Moro Rock, z odpočívadel rozmístěných podél silnice Generals Highway nebo z vyhlídky Panoramic Point poblíž centra Grant Grove. Další výhledy se naskytou i z odpočívadel u silnice Kings Canyon Scenic Byway, a to v úsecích, než začne silnice klesat do kaňonu. Údolí Mineral King je perfektním výchozím bodem pro pěší túry k loukám, vysokohorským jezerům i k vrcholům Sierry Nevady.

Protože silnice vedoucí parkem se nacházejí v nadmořské výšce maximálně 2377 m, většina návštěvníků alpskou krajinu nespatří. Drsné podnebí v nadmořských výškách nad 2700 m už není příznivé pro vysoké stromy nebo husté lesy. V nadmořských výškách nad 3300 m pak už ani žádné stromy nerostou. Převážně zde najdeme balvany, skalní útvary a štěrky spolu s malými vysokohorskými jezírky, loukami a nízkými křovinami. Léto přichází i sem, ale trvá jen velmi krátce. Během příprav na zimu si svišťové vytvářejí tukové zásoby, malé piky, což jsou asi 20 cm velcí savci z řádu zajíců, si zase shromažďují kupičky sena. Po celém území Sierry Nevady jsou rozestata horská jezera, z nichž celá řada leží v tzv. ledovcových karech – malých prohlubních vytvořených ledovcovou činností.

Divoká zvěř Sierry Nevady

(Více informací o méně známých druzích živočichů naleznete v glosáři na konci dokumentu.)

Hlavní kořisti plachých pum je jelenec ušatý. Sobolí, kuny a rosomáci se živí veverkami a další drobnou zvěří. Medvěd baribal příležitostně uloví koloucha nebo se nasatí mršinou, avšak převážně se živí rostlinnou stravou. Vysoko v horách našli svůj domov piky a svišťové, podhůří střeží kojoti, lišky, rysy a freti.

Desítky let zde byl uměle nasazován siven americký, pstruh potoční a další ryby z čeledi lososovitých, které postupně vytlačily druhy původní, například pstruha amerického duhového. Uměle nasazené ryby také způsobily snížení populace obojživelníků, zejména žab.

Praktické informace pro návštěvníky

Příjezd Motorovým vozidlem se do NP Kings Canyon dostanete po silnici Highway 180, do NP Sequoia pak po Highway 192. Obě cesty jsou propojeny silnicí Generals Highway, což umožňuje podnikat okružní výlety. Kvůli četným zatáčkám se v NP Sequoia na úseku mezi kempem Potwisha a muzeem Giant Forest nedoporučuje používat vozidla delší než 6,7 m. Pro dlouhá vozidla je vhodnější silnice Highway 180, která má méně zatáček. Nenechte se zmylit pohledem na mapu, z východní

strany ze silnice U.S.395 se ani do jednoho parku nedostanete. Spojení leteckou, autobusovou a vlakovou dopravou je možné do měst Fresno a Visalia, v nichž také naleznete několik autopůjčoven. V parcích nejsou žádné čerpací stanice.

Informace Další informace o parcích a jejich vybavení naleznete v novinách, které parky zdarma poskytují. Podrobné informace včetně omezení týkajících se délky vozidel, pobytu domácích zvířat nebo informace o různých aktivitách je možné získat i na dalších místech:

- na tel. 559-565-3341 je nepřetržitě k dispozici záznamník s informacemi o stavu silnic, aktuálním počasí, kempech, ubytování, ale i o dalších aktivitách v parku; také zde získáte kontakt na ranguera,
- na oficiálních webových stránkách www.nps.gov/seki,
- na adrese Sequoia and Kings Canyon National Parks, 47020 Generals Highway, Three Rivers, CA 93271-9700.

Aktivity Rozvrh přednášek a naučných výletů s rangery naleznete na vývěskách v parku nebo na www.nps.gov/seki.

Jeskyně Crystal Cave Tato nádherná, ale velmi chladná jeskyně je otevřena pouze v létě. Lístky zakoupíte jen v návštěvnických centrech Lodgepole a Foothills. Lístky není možné zakoupit u vstupu do jeskyně.

Ubytování a stravování V NP Kings Canyon je možná rezervace míst po celý rok na tel. 559-335-5500. Chata Wuksachi Lodge v NP Sequoia je otevřena celoročně, více informací získáte na tel. 888-252-5757. Stravování nabízejí po celý rok centra Grant Grove a Wuksachi, v létě pak i Cedar Grove a Lodgepole. Další možnosti stravování a ubytování najdete také v okolních městech, viz <http://www.nps.gov/seki/planyourvisit/lodging.htm>.

Chraňte minulost Archeologická naleziště, artefakty i veškeré přírodní zdroje v parku jsou chráněny zákonem. Informujte prosím zaměstnance parku v případě, že jakékoliv artefakty objevíte nebo pokud uvidíte, že je někdo sbírá.

Turistické cesty Na celém území parku lze podnikat jednodenní túry. Vždy používejte mapu dané stezky. **Na stezkách není povoleno jezdit na motocyklech a horských kolech. Domácím zvířatům je na stezkách vstup zakázán.**

Medvědi Medvěda baribala přitahuje lidské jídlo. Ve snaze se k jídlu dostat mohou medvědi vážně poškodit váš majetek. Pokud se medvědi začnou živit lidskými potravinami, stávají se v mnoha případech agresivními a musí být utraceni.

Návštěvníci parků jsou proto povinni bezpečně uchovávat jídlo po celou dobu pobytu. Veškeré potraviny a věci, které vydávají zápach (např. krémy, mýdla, šampóny atd.) musí být uloženy v kovových boxech, které jsou volně k dispozici u parkovišť a v kempech. Návštěvníci ubytovaní v chatách jsou povinni uchovávat všechny svoje věci uvnitř chat. Kempy musí být udržovány v čistotě. Veškerý odpad musí být vyhozen do kontejnerů zabezpečených proti medvědům. Pokud se k vám medvěd přiblíží, snažte se ho zahnat. Dělejte hluk a házejte po něm malé kameny, avšak zachovejte si bezpečnou vzdálenost a neztrácejte rozvahu. Medvědi grizzly se v parcích nevyskytují.

Prosíme nekrmte divoká zvířata. Zachovejte jim přirozené životní podmínky. Je to pro jejich dobro i vaše bezpečí. Zdejší hlodavci mohou mít blechy přenášející choroby. Nepokoušejte se zvířat dotýkat. Domácí zvířata musí být neustále na vodítku.

Na všechny výlety do volné přírody trvající déle než jeden den je nutné mít povolení, které je od konce května do konce září za poplatek. Povolení si lze předem rezervovat. Žádosti musí být buď zaslány poštou nebo faxem, a to nejdříve 1.3. a nejspíše tři týdny před plánovaným začátkem výletu. Povolení, avšak ve značně omezeném množství, je možné získat i po 13. hodině v den před plánovaným začátkem výletu. Informujte se o zvláštních předpisech upravujících jízdu na koních, oslech a lamách. Pro více informací týkajících se pobytu ve volné přírodě volejte na tel. 559-565-3766.

Horská nebezpečí Volná příroda skýtá četná nebezpečí, např. padající stromy či kamení, prudké srázy, divoká zvířata apod. Návštěvníci parku sami zodpovídají za své bezpečí. První pomoc najdete v návštěvnických centrech. **V naléhavých případech volejte z jakéhokoliv telefonního automatu v parku bezplatnou tísňovou linku 911.**

Silnice v parcích jsou úzké, strmé a s mnoha zatáčkami. Přezazením na nižší rychlost předejete při jízdě do kopce poškození převodovky, při cestě z kopce pak spálení brzd. Toto opatření se týká i automobilů s automatickou převodovkou. Pokud si chcete vychutnat výhledy do krajiny, využijte k tomu bezpečná odpočívadla. Pomalá vozidla musí zajet ke krajnici a umožnit tak rychlejší vozidlům, aby je mohla předjet. Zákon ukládá používat ve vozidlech bezpečnostní pásy. Řidiči motocyklů by si měli dávat pozor na olejové mapy na silnicích.

V parcích se běžně vyskytují chřestýši. Dávejte si proto pozor, kam stoupáte a kam saháte.

Řeky a vodopády mohou být zrádné, zejména na jaře a brzy v létě, kdy je více vody. Dávejte si pozor na podemleté břehy a kluzké kameny. Silné proudy a ledová voda jsou smrtelnou kombinací. **Nekoupejte se nad vodopády nebo v rychle tekoucí vodě.** Děti mějte stále na dohled.

Giardia lamblia je prvok, který se ve vodních zdrojích parku přirozeně vyskytuje. Povrchovou vodu před požitím 3 minuty převarujte.

Pokud kempujete v podhůří nebo se do této oblasti vydáte na túru, pravidelně kontrolujte, zda na sobě nemáte klíště. Klíšťata mohou přenášet **lymskou boreliózu**. V návštěvnických centrech získáte více informací o tom, jak klíště vytáhnout a jak ošetřit ránu po jeho odstranění.

V parcích žijí pumy americké. Nezustávejte o samotě, ani se nevydávejte sami na túry. Děti mějte neustále na očích. Pokud na pumu narazíte, neutíkejte, ani se nekrčte. Zachovejte klid a začněte pomalu ustupovat. Malé děti zvedněte ze země. Mávejte rukama, křičte a házejte kameny. Pokud vás puma napadne, braňte se.

Nebezpečí při bouři Pokud hrozí bouře, schovejte se do vozidla nebo do budovy. Nezustávejte pod osamělými stromy. Vyhněte se volným prostranstvím, vodním plochám a vyvýšeným místům, např. masivu Moro Rock. Pokud vás zachvátí panika, klekněte si a s rukama na kolenou se předkloňte. Nelehejte si na zem.

Zima V zimním období jsou průjezdné přístupové cesty do center Grant Grove a Giant Forest/Lodgepole, mohou však být dočasně uzavřené kvůli odklizení sněhu. Silnice Generals Highway mezi centry Lodgepole a Grant Grove je většinou otevřená, k jejímu uzavření však může dojít během silné bouře nebo bezprostředně po ní. **Situace vyžadující použití sněhových řetězů může nastat v kterémkoliv ročním období.** Informujte se o nebezpečí podchlazení, otravy kyslíčkem uhelnatým, ale i o řízení motorových vozidel v zimním období či o různých zimních aktivitách. Několik návštěvnických center má otevřeno každý den. O víkendech a svátcích se pro návštěvníky pořádají přírodovědné programy. Centrum Lodgepole a oblast Giant Forest/Wuksachi nabízí stravování, půjčovny sněžnic a běžeckých lyží, zimní kempy a také prostranství vyhrazená zimním aktivitám. Ubytování je dále možné v centrech Grant Grove, Wuksachi nebo v přilehlých obcích.

Sierra Nevada

„Chaparral“ – stálezelená vegetace v podhůří

Kvůli suchým a horkým létům je západní podhůří Sierry Nevady porostlé keřovitou stálezelenou vegetací, která je odolná vůči suchu i častým požárům. Vydatné deště v zimním období dodají dostatek vláhy pro místní květenu, která vyrazí ještě dříve než traviny. „Chaparral“ se na léto a podzim zbarví dohněda.

Pás sekvojovců obrovských

Všech 75 sekvojových lesů, které se na světě vyskytují, najdeme na západních svazích Sierry Nevady, které mají dostatek vlhkosti a nejsou pokryté ledovcem. Sekvojové lesy se vyskytují v nadmořských výškách mezi 1520 až 2130 m. Pouze osm sekvojových lesů leží severně od řeky Kings River, přičemž vzdálenost mezi nimi může být až 320 km. Zbývající sekvojové lesy se nacházejí jižně od řeky Kings River v téměř 97 km dlouhém pásu a jsou od sebe vzdálené maximálně okolo 7 km. Výhradně na tuto oblast se výskyt sekvojovců vymežil před 2,5 miliony let, kdy se podnebí stalo sušším. Asi před 60 miliony let se předchůdci sekvojovců vyskytovaly v hojnější míře. Lesům, v nichž se nacházejí, dominují sekvojovce už na první pohled. Sekvojovce rostou v jehličnatých lesích spolu s dalšími druhy jehličnanů, k nimž se řadí například jedle ojíňená, borovice Lambertova, borovice žlutá nebo pazerav cedrový. Největší sekvojové lesy jsou Redwood Mountain v NP Kings Canyon a Giant Forest v NP Sequoia. Porost Redwood Mountain má rozlohu 12,5 km² a roste v něm 15 800 sekvojovců, jejichž kmen má průměr přes 0,3 m. V lese Giant Forest, který se rozkládá na ploše 7,3 km², roste 8400 sekvojovců s průměrem větším než 0,3 m. V Sieře Nevadě zůstává zhruba 147 km² sekvojových lesů. Většina z nich je chráněna státními nebo federálními zákony.

Nadmořská výška a dešťové srážky

Vlhký vzduch proudící směrem na východ je v Sieře Nevadě vytačován do vyšších poloh. Jak postupně stoupá vzhůru, dochází k jeho ochlazení a voda, kterou obsahuje, se následně začne oddělovat ve formě srážek. Západní svahy Sierry Nevady jsou v nižších polohách porostlé keřovitou stálezelenou vegetací (tzv. „chaparral“). Ve středních polohách rostou obří sekvojovce a jehličnaté lesy. K horským vrcholům pak vzduch vystoupá už téměř bez vlhkosti. Východně od Sierry Nevady se ve srážkovém stínu rozkládá z velké části vyprahlá Velká pánev („Great Basin“). Na západní straně Sierry Nevady srážek celkově přibývá, maxima dosáhnou v nadmořských výškách mezi 1520 a 2440 m. V zóně maximálních srážek se daří i sekvojovým lesům, které právě zde vytváří rozsáhlý pás. Ve vyšších nadmořských výškách pak srážky zpravidla ubývají.

Mount Whitney

Mount Whitney kraluje Sieře Nevadě, zároveň to je i nejvyšší bod pevninské části USA mimo Aljašku. Hora byla v roce 1864 pojmenována po kalifornském geologovi jménem Josiah Dwight Whitney. Ze západu je vidět pouze ze vzdálených končin divoké přírody. Návštěvníci údolí Owens Valley ležícího na východ od NP Sequoia spatří Mt. Whitney ze silnice U.S.395 poblíž městečka Lone Pine.

Moro Rock

Moro Rock je žulový masiv dómovitého tvaru. Podobné útvary jsou v Sieře Nevadě poměrně běžné. Vznikají odlupováním jednotlivých vrstev horniny (proces tzv. exfoliace), které se uvolňují nebo oddolují od rozvětralé žuly v podobě šupin, desek nebo plátů. Toto odlupování je způsobené povrchovou rozpínavostí žuly. K rozpínavosti dochází poté, kdy se zatížení horniny odlehčí. Když nadložní vrstvy pokrývající žulu odvětrají, odstraní se tak původce tlaku a žula se pomalu rozpíná. Pukliny, které se během exfoliace vytvářejí, často odštípnou hrany. Tento proces pak vede ke vzniku zaoblených, dómovitých útvarů.

Nejbližší parkoviště u masivu Moro Rock leží 2,4 km od Muzea Giant Forest. Na samý vrchol masivu Moro Rock (2050 m.n.m.) vede náročná pěší stezka dlouhá 0,4 km, která mezi parkovištěm a vrškem překonává 91 výškových metrů.

GLOSÁŘ MĚNĚ ZNÁMÝCH ŽIVOČICHŮ (řazeno abecedně)

Fret kočičí (angl. *ringtail*)

Drobná šelma z čeledi medvídkovitých připomínající postavou malou lišku a hlavou kočku. Měří 95 cm, z toho téměř 40 cm připadá na nápadný ocas, který je velmi dlouhý a tmavě pruhovaný. Freti žijí na jihozápadě USA a v Mexiku. Nejsou vzácní, ale málokomu se je podaří spatřit, protože jsou velmi plaší a své úkryty opouštějí pouze v noci.

Jelenec ušatý (angl. *mule deer*)

Přežvýkavec z čeledi jelenovitých, největší zástupce podčeledi jelenců. Má charakteristické velké uši, dopředu stočené paroží a bíle zbarvenou srst po ocasem. Na rozdíl od evropských jelenů obvykle netvoří velká stáda.

Kojot (angl. *coyote*)

Psovitá šelma se žlutohnědým zbarvením srsti. Žije na většině území USA a areál jeho rozšíření se stále zvětšuje, poněvadž si rychle zvyká na přítomnost lidí. Na krátkou vzdálenost dokáže kojot běžet rychlostí až 65 km za hodinu. Pohybuje se samostatně nebo v párech, avšak při lovu větších zvířat, např. jelena, se sdružuje do smečky. Živí se živočišnou stravou či zdechlinami, ale i hmyzem a bobulemi.

Medvěd baribal (angl. *black bear*, starší český název medvěd černý)

Baribal je velký 1,5–1,8 m a jeho váha se pohybuje mezi 90 a 270 kg. Samci jsou větší než samice. Má charakteristicky tmavě hnědě zbarvenou srst, avšak v určitých oblastech se objevují i černě, červenohnědě či dokonce dožluta zbarvení jedinci. Baribal se přirozeně vyskytuje od Aljašky až po severní Mexiko. Přestože patří mezi šelmy, živí se převážně rostlinnou stravou a hmyzem, příležitostně však i mršinami. V amerických národních parcích mohou baribalové loudit pamlsky od turistů nebo často vybírají zbytky z odpadkových košů.

Pika (angl. *pika*)

Drobný savec z řádu zajíců, který velikostí i stavbou připomíná morče. Měří 16–22 cm a má téměř nezatelný ocásek. Pika žije v chladném vysokohorském podnebí a zůstává aktivní po celý rok, tj. v zimě nehibernuje. Koncem léta shromažďuje na slunných místech kousky rostlin a suší je. Usušené seno, kterého nashromáždí až 35 litrů, pak slouží jako potrava v zimě. Pika často sedí na velkých balvanech a vydává zvuky připomínající kůzle.

Puma americká (angl. *mountain lion*, též *cougar*)

Kočkovitá šelma, která žila v Severní Americe v nejrůznějších prostředích, avšak lidská civilizace ji zatlačila na odlehlá místa, většinou v horách. Tělo pumy měří 100–170 cm, ocas 53–91 cm. Dobře šplhá a výborně skáče, délka skoku často přesáhne 6 m. Pupy loví savce, a to zejména jelení zvěř. Pokud je jelenů dostatek, zabije dospělá puma v průměru jednoho jelena za týden. Člověka napadá jen ojediněle, většinou se lidem vyhýbá.

Rosomák (angl. *wolverine*)

Největší a nejsilnější kunovitá šelma s tělem dlouhým 70–107 cm a ocasem měřícím okolo 20 cm. Rosomák připomíná malého medvěda – má mohutné tělo, dlouhou srst a silné, ostré drápy. Přestože vypadá neohrabaně, výborně šplhá i plave a vytrvale běhá. Žije v tajze a tundře, ale i na skalnatých svazích hor do nadmořské výšky 4000 m.n.m. Aktivní je převážně v noci. Živí se drobnými savci, hmyzem, vejci apod. Rosomák je schopen zdolat i mnohonásobně větší zvíře, například srnce nebo zesláblého soba. V oblasti Sierry Nevady je velmi vzácný.

Rys červený (angl. *bobcat*)

Kočkovitá šelma s tělem měřícím 70–100 cm. Je menší než rys ostrovid a pro ostrovida typické štětičky na uších má málo výrazné nebo mu zcela chybí. Rys červený je samotář, který však hájí své teritorium. Živí se hlavně zajíci a králíky, ale uloví i hlodavce. Je rozšířenou šelmou obývající jak hluboké horské lesy, tak i polopouště.

Sobol americký (angl. *pine marten*, starší český název kuna americká)

Drobná lasicovitá šelma, která měří okolo 36 cm. Má výraznější, zhruba 18 cm dlouhý ocas. Stavbou těla a kvalitou srsti se podobá kunám. Žije v jehličnatých lesích, ale umí dobře plavat a potápět se. Je poměrně vzácným druhem.

Appendix 2 – E-mail message from Malinee Crapsey

The e-mail message was sent to the author on October 14, 2010 by Malinee Crapsey, Interpretive Specialist, Sequoia & Kings Canyon National Parks. The e-mail message is presented in the same formatting as it was received from Crapsey.

Hello Radka:

Please send me your address, and I will put a copy of the latest brochure in the mail tomorrow. I hope that the answers I provided below to your questions are clear!

All the best,
Malinee

1. What functions does the brochure have within the park system?

Almost every park has a brochure similar to this (a few parks, or suites of parks, in the same area share a brochure), with the same design elements and similar topics. This helps to establish that each park is part of a larger system with a consistent overarching goal, to establish an identity for the National Park System, and to increase recognition of the arrowhead logo and other symbols of the National Park Service (NPS) so that people will recognize national park areas as they encounter them or the publications from them.

2. Main goals of the brochure?

In addition to the above, the overall goal of the brochure at each park is to provide information and orientation to the park, including to:

- explain the significance of the park (why is this area worthy of being a national park?),
- describe the features that led to its being protected as a park,
- offer a map of how to access the area,
- mention outstanding safety concerns,
- promote appropriate visitor behavior that helps to preserve the park.

3. Target readers of the brochure?

The brochure is designed for visitors to the park. When people enter the parks, they are handed a brochure.

4. To which extent do you try to present scientific facts in the brochure? In other words, how important for you is to inform an "average" park visitor about the scientific issues related to the park? What strategy did you use to write about purely scientific issues presented to "non-specialists"?

In general, the NPS staff responsible for educating visitors strive to help them to form their own personal connections with the park. For some visitors, that link is through scientific facts, or something amazing about the place. For many it is beauty or scenery. For others it is the history of the place, what happened there. We strongly believe that science education is important, but that people may not act on it unless there is a "so what" for them personally.

At Sequoia and Kings Canyon, people focus largely on the sequoia trees: their size, longevity, rarity, and beauty. We offer facts that add depth and insight regarding these topics, and that explain why we use certain management tools to take care of them. For example, fire in the forest is generally perceived as a negative thing, but once we explain how sequoias need it to reproduce and how they have evolved to survive it, people understand and support why we may set fires in certain areas or let lightning-started fires continue.

5. Who is the author of the text in the brochure?

The original text of this brochure was written by Edward Zahniser in 1990-91. He is a writer at Harpers Ferry Center, an NPS facility in West Virginia that designs and produces almost every brochure in the park system. Little of the text has changed since then, although there has been some editing as information needed to be altered due to changes in the park.

Appendix 3 – E-mail message from Pavel Jurajda

The e-mail message was sent to the author on November 8, 2010 by Ing. Pavel Jurajda, Dr., the head of the Department of Fish Ecology at the Institute of Vertebrate Biology (an institution of Academy of Sciences of the Czech Republic in Brno).

Dobry den,
nomenklatura severoamerických pstruhů je značně komplikována a téměř pro každý potok odlišují jiný druh nebo poddruh. Oncorhynchus mykiss je pstruh americký duhový, ale pro poddruh whitei, podobně jako pro většinu dalších poddruhů český název není, aspon pokud vím.
S podravem
Pavel Jurajda

Appendix 4 – Email message from Luboš Úradníček

The e-mail message was sent to the author on October 14, 2010 by doc. Ing. Luboš Úradníček, CSc., associate professor at the Faculty of Forestry and Wood Technology of Mendel University in Brno.

Dobrý den, Sequoiadendron giganteum je správně česky, pokud se držíme publikace Dostál J. Seznam cévnatých rostlin květeny československé, Praha, Pražská botanická zahrada Praha - Troja, 1982, 408 s. sekvojovec obrovský, z americké angličtiny se někdy používal název mamutí sekvoje. Jsou to 2 názvy pro jeden druh. Správně je však sekvojovec. Tento pojem by se měl respektovat v odborné literatuře.

Co se týká druhu Sequoia sempervirens, dle Dostál (1982) by se měl používat název sekvoje vždyzelená. (i když např. Pilát (1953) má v nadpisu kapitoly dokoce sekvoja , dále pak sekvoje). Rozhodně bych i v populárně naučné brožuře striktně odděloval sekvojovec od sekvoje, neboť právě dřívějším používáním názvu sekvoj nebo sekvoje došlo a dochází k výraznému " matení mysli" čtenářů.

Chaparral - to je společenstvo dřevin, ne jedna dřevina (rostlina), nelze to přeložit jako jedna stálezelená křovina, lépe tvrdolistá vždyzelená vegetace - najdete si na wikipedii, v angličtině je to celkem dobře vysvětleno, spolu i s druhy dřevin, které toto rostlinné společenstvo vytvářejí. Úradníček

SHRNUTÍ

Tato diplomová práce prezentuje postup, kterým byla řešena konkrétní překladová zakázka. Zakázka byla zadána americkými národními parky Sequoia a Kings Canyon, které požadovaly překlad anglické turistické brožury obsahující základní informace o těchto parcích. Při realizaci zakázky byl využit překladatelský model německé translatožky Christiane Nordové, tzv. „looping model of translation“, která vychází z teorie skoposu. K překladatelskému procesu přistupuje Nordová systematicky a přesně definuje jeho jednotlivé fáze.

Jedním se základních východisek modelu je co možno nejpřesnější zadání překladové zakázky, která překladatelům umožní stanovit předpokládanou komunikační situaci cílového textu (CT), tj. vlastního překladu, s důrazem na jeho předpokládané funkce. Naše zakázka udává, že česká brožura obsahující CT bude přístupná v elektronické podobě na oficiálních webových stránkách národních parků Sequoia a Kings Canyon (v sekci “Brochures”⁴⁷) s možností stažení ve formě textového dokumentu. Česká brožura má mít stejný vzhled jako ostatní cizojazyčné verze, tj. nebude obsahovat žádné ilustrace či fotografie. Vlastní text má být psán písmem o velikosti 8 bodů s jednoduchým řádkováním odstavců. Z uvedených kritérií vyplývá, že česká brožura bude plnit zejména funkci informativní, avšak lze očekávat i přítomnost operativních či persuasivních prvků, které jsou v turistických brožurách často zastoupeny.

Dalším krokem v překladatelském modelu Nordové je detailní analýza komunikační situace výchozího textu (VT), která spočívá ve zkoumání jak extratextových faktorů, tj. faktorů mimojazykové skutečnosti, tak faktorů intratextových, tj. výstavby textu. Mezi zkoumané extratextové faktory patří vysílatel textu/ producent textu (tj. vlastní tvůrce textu), intence vysílatele, příjemce textu, médium, čas a místo produkce/ recepce textu, motiv ke komunikaci textu a funkce textu. Tyto faktory mají být podle Nordové zkoumány předtím, než se přistoupí ke čtení VT, aby byla vybudována určitá

⁴⁷ CT bude přístupný na adrese <http://www.nps.gov/seki/planyourvisit/brochures.htm>.

očekávání, která jsou následně porovnána s vlastními charakteristikami textu, které jsou zkoumány na základě četby daného textu. Z pochopitelných důvodů jsme nemohli tuto podmínku splnit, ale snažili jsme se analyzovat extratextové faktory našeho VT tak, jako bychom nebyli obeznámeni s tím, o čem VT pojednává.

Během analýzy extratextových faktorů bylo zjištěno, že vysílatelem textu jsou národní parky (NP) Sequoia a Kings Canyon, které ovšem zadaly vytvoření textu profesionálnímu spisovateli Edwardu Zahniserovi (faktor producent), který text napsal v letech 1991-1993. Vzhledem k neustálým změnám v parcích je však VT pravidelně doplňován o nejnovější informace a jeho poslední aktualizace proběhla v roce 2010 (čas produkce). Čas recepce textu může tedy být stanoven na jakoukoliv dobu po roce 2010 včetně. Na základě komunikace s Malinee Crapsey, specialistkou z NP Sequoia a Kings Canyon, bylo zjištěno, že brožura (médiu) obsahující VT má seznámit návštěvníky parku (příjemce) s turistickými zajímavostmi, které se v parcích nacházejí, dále má poskytovat praktické informace a ustanovit pravidla pro pobyt v parcích. Brožuru obdrží návštěvníci při vstupu do parku (místo recepce). Na základě výše uvedených faktorů jsme došli k závěru, že VT plní funkci informativní a operativní, což je v souladu i s intencí vysílatele textu, a také je určen k propagaci parků. Malinee Crapsey také poukázala na to, že unifikovaný design brožury (resp. cílového textu) napomáhá k ustálení grafické identity všech publikací amerických národních parků.

Porovnáním výše uvedené situace VT s předpokládanou situací CT jsme zjistili rozdíly v několika extratextových faktorech. Jeden z hlavních rozdílů bude vizuální zpracování české brožury obsahující CT, která bude výrazně méně graficky atraktivní než anglický originál, čímž bude podpořena její informativní funkce a naopak dojde k eliminaci funkce propagační. Této skutečnosti napovídá i fakt, že českou brožuru si příjemce bude muset sám aktivně vyhledat na internetu a lze tedy předpokládat, že se příjemce o návštěvu parku bude zajímat předem. Tím, že bude česká brožura k dispozici primárně v elektronické podobě, nelze přesně určit čas ani místo recepce CT. Můžeme

však očekávat, že k recepci CT dojde pravděpodobně před samotnou návštěvou parku.

Při analýze intratextových faktorů VT byly zkoumány tyto veličiny: téma, obsah textu, presupozice (tj. předpokládané znalosti příjemce), kompozice textu, nonverbální prvky, lexikální a syntaktická stránka textu a suprasegmentální prvky. Anglická brožura obsahující VT má výrazný design a je doplněná o velké množství ilustrací a fotografií, zadní stranu pak pokrývá mapa celé oblasti (nonverbální prvky). Brožura je rozčleněna do 5 horizontálních panelů, které jsou odděleny jak vizuálně pomocí linek, tak i tematicky, kdy téma jednotlivých panelů je naznačeno tučně vytištěnými velkými nadpisy (kompozice textu). Jednotlivé panely pojednávají o různých záležitostech, které se týkají národních parku Sequoia a Kings Canyon (téma). VT podává detailní informace o sekvojovcích, které představují hlavní turistickou atrakci celé oblasti, popisuje pohoří Sierra Nevada včetně jeho fauny a flóry, klimatických podmínek či geologického formování a také jasně definuje pravidla, kterými se má návštěvník parku řídit (obsah). Aby měl text adekvátní informativní hodnotu, očekává se od příjemce základní znalost amerických reálií (presupozice). VT je psán převážně neutrálním jazykem, avšak vzhledem k tématu obsahuje množství specializované slovní zásoby (lexikální stránka). Text je tvořen zejména jednoduchými větami či krátkými souvětími a často využívá pasivních konstrukcí či větných kondenzorů, což vyplývá z jazykové typologie angličtiny (syntaktická stránka).

Analýzou intratextových faktorů dochází k porovnání očekávání, která byla vybudována příjemcem při zkoumání faktorů extratextových, čímž lze následně interpretovat i efekt textu, tj. jeho působení na příjemce. Domníváme se, že efekt našeho VT koresponduje s jeho funkcemi, které byly definovány na základě komunikační situace VT. Popis zajímavostí, které s parky souvisejí, ale i vymezení pravidel pro návštěvníky vede k uvědomění si jedinečnosti parku a ocenění jeho skutečné hodnoty. Podobný efekt lze podle našeho názoru očekávat i od CT.

Z uvedené analýzy intratextových faktorů vyplynulo několik konkrétních překladatelských problémů, na které jsme se systematicky

soustředili při tvorbě CT. Základním požadavkem CT byla jeho informativnost a snadná srozumitelnost, čemuž jsme podřizovali naše konkrétní překladatelská řešení. Vzhledem k tématu i obsahu VT lze očekávat, že cílový příjemce (tj. příjemce CT) nebude mít dostatečné znalosti o specifických oblastech, o kterých VT pojednává, což musí být v CT kompenzováno. Po konzultaci se zadavatelem zakázky jsme došli k závěru, že bude vhodné rozšířit CT o informace, které usnadní cílovému příjemci porozumění textu, a zároveň tak zvýší výpovědní hodnotu CT. Největší rozšíření představuje vytvoření glosáře živočichů, kteří se ve VT vyskytují a kteří budou cílovému čtenáři s největší pravděpodobností neznámi. Dále byla do CT přidána kulturně-historická vysvětlivka o tom, kdo byli generálové Sherman a Grant, po nichž jsou pojmenovány dva nejvýznamnější sekvojovce, které se v parcích nacházejí. Kulturní vzdálenost mezi příjemcem VT a CT byla v CT také kompenzována převedením angloamerické měrné soustavy na metrický systém.

Aby byla zachována srozumitelnost CT, byla větná stavba VT převedena do podoby, která odpovídá konvencím češtiny, tj. cílového jazyka. V CT docházelo k častému nahrazení pasivních konstrukcí aktivním rodem, větné kondenzory byly nahrazeny vedlejšími větami a také byl změněn slovosled, aby byla zachována přirozená distribuce informací. Také byla věnovaná pozornost systematickému používání tučně zvýrazněných nadpisů různých velikostí, aby byla alespoň určitým způsobem zachována hierarchie informací v CT, která byla do značné míry ztracena kvůli formátovacím kritériím, které určil zadavatel zakázky.

Využití překladatelského modelu Nordové (1991) bylo pro realizaci naší zakázky rozhodně přínosem. Díky analýze VT a určení předpokládané komunikační situace CT jsme se při překladu mohli zaměřit na problematická místa a řešit je jednotně v souladu s výsledky analýzy i v souladu s kritérii překladové zakázky. Zároveň jsme si ověřili, že využitím teoretických poznatků lze výrazně usnadnit a zkvalitnit překladatelský proces, což je velmi důležitá zkušenost pro budoucnost.

REFERENCES

- Anděra, Miloš. *Svět zvířat II. – Savci (2)*. Praha: Albatros, 1999.
- Baehr, Martin, and Thomas Jeier. *Západ USA: Cestování a kultura, poznávání zvířat a rostlin*. Praha: Baset, 2004.
- Baker, Mona, ed. *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. London: Routledge, 1998. <http://www.bookrags.com/browse/tf0203359798/100>.
- Baorong, Wang. "Translating Publicity Texts in the Light of the Skopos Theory: Problems and Suggestions." *Translation Journal* 13, no.1 (January 2009). <http://translationjournal.net/journal//47skopos.htm>.
- Comrie, Bernard. *Language Universals and Linguistic Typology: Syntax and Morphology*. 2nd ed. Oxford: Blackwell, 1981.
- Český národní korpus SYN2000 (for expression Sierře Nevadě; accessed April 6, 2011) <http://ucnk.ff.cuni.cz/verejny.php>.
- De Mooij, Marieke. "Translating Advertising: Painting the Tip of an Iceberg." *The Translator* 10, no.2 (2004): 179-198. http://www.mariekedemooij.com/articles/demooij_2004_translator.pdf.
- Dickey, J.D., Nick Edwards, Paul Whitfield, and Mark Ellwood. *The Rough Guide to California*. 9th ed. New York: Penguin, 2009.
- Dušková, Libuše, Dagmar Knittlová, Jaroslav Peprník, and Jarmila Tárnyiková. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. 2nd ed. Praha: Academia, 1994.
- Encyclopaedia Britannica Online*, "chaparral," accessed May 2, 2011, <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/106054/chaparral>.
- Fišer, Zbyněk. *Překlad jako kreativní proces*. Brno: Host, 2009.
- Frank, Stanislav. *Velký obrazový atlas ryb*. Praha: Artoria, 1972.
- Gaisler, Jiří, and Jan Zejda. *Savci*. Praha: Aventinum, 1997.
- Gottberg, John, Robert Holmes, Fred Gebhard *et al.* *Kalifornie: Las Vegas, Reno, Baja California*. 2nd ed. Munich: Nelles Verlag, 1998.
- Grant, Ulysses S. *Memoirs and Selected Letters*. Edited by Mary Drake McFeely and William S. McFeely. New York: The Library of America, 1990.

Grepl, Miroslav, Zdeňka Hladká, Milan Jelínek, Petr Karlík, Marie Krčmová, Marek Nekula, Zdenka Rusínová, and Dušan Šlosar. *Příruční mluvnice češtiny*. 2nd ed. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2003.

Guidčre, Mathieu. "Translation Practices in International Advertising." *Translation Journal* 5, no.1 (January 2001).
<http://translationjournal.net/journal//15advert.htm>.

Gutteková, Anna, trans. *Svet živočišnej ríše*. Martin: Osveta, 1984.

Hais, Karel, and Břetislav Hodek. *Velký anglicko-český slovník I. A-M*. 3rd ed. Praha: Academida, 1997.

Hais, Karel, and Břetislav Hodek. *Velký anglicko-český slovník II. N-Z*. 3rd ed. Praha: Academida, 1997.

Hanzák, Jan, and Zdeněk Veselovský. *Světlem zvířat I. díl: Savci*. Praha: Albatros, 1975.

Harpers Ferry Cente. "Harpers Ferry Center Publications." Accessed March 8, 2011. <http://www.nps.gov/hfc/products/pubs/index.htm>.

Janoušová, Jarmila, and Jan Votýpka. *Severní Amerika*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1987.

Jettmarová, Zuzana, Maria Piotrowska, and Ieva Zauberga. "New advertising markets as target areas for translation." In *Translation as Intercultural Communication: Selected Papers from the EST Congress – Prague 1995*, edited by Marry Snell-Hornby, Zuzana Jettmarová, and Klaus Kaindl, 185-194. Amsterdam: John Benjamins, 1997.

Kieley, James F, ed. *A Brief History of the National Park Service*. N.p., 1940.
http://www.cr.nps.gov/history/online_books/kieley/index.htm.

Knittlová, Dagmar, Bronislava Grygová, and Jitka Zehnalová. *Překlad a překládání*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2010.

Mackintosh, Barry. *The National Parks: Shaping the System*. N.p.: Harpers Ferry Center, 1991.
http://www.cr.nps.gov/history/online_books/shaping/contents.pdf.

Middleton, Victor T.C., Alan Fyall, Mike Morgan, and Ashok Ranchhod. *Marketing in Travel and Tourism*. 4th ed. Oxford: Butterworth-Heinemann, 2009.

- National Park Service. "America's Best Idea." Last modified September 17, 2009. <http://www.nps.gov/americasbestidea/templates/timeline.html>.
- National Park Service. "NPS Overview." Last modified October 2009. http://www.nps.gov/pub_aff/refdesk/NPS_Overview.pdf.
- National Park Service. "NPS Statistics." Accessed March 6, 2011. <http://www.nature.nps.gov/stats/park.cfm>.
- Newmark, Peter. *A Textbook of Translation*. Hemel Hempstead: Prentice-Hall International 1988.
- Nord, Christiane. *Text Analysis in Translation: Theory, Methodology, and Didactic Application of a Model for Translation-Oriented Text Analysis*. Amsterdam: Rodopi, 1991.
- Pala, Karel, and Jan Všíanský. *Slovník českých synonym*. 3rd ed. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001.
- Peprník, Jaroslav. *English Lexicology*. 2nd ed. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003.
- Reiss, Katharina. *Textyp und Übersetzungsmethode. Der operative Text*. Kronberg: Scriptor Verlag, 1976.
- Rek-Harrop, Joanna. "Cross-Cultural Context Ambiguities Case Study: Polish and English Commercial Advertisement Translation." *Translation Journal* 14, no. 2 (April 2010). <http://translationjournal.net/journal//52marketing.htm>.
- Seki. "Sequoia and Kings Canyon National Parks Factsheet." Accessed February 20, 2011. <http://www.nps.gov/seki/parknews/upload/fact2009short%20after%20the%20wilderness%20passes.pdf>.
- Sherman, William T. *Memoirs of General W.T. Sherman*. Edited by Charles Royster. New York: The Library of America, 1990.
- Snell-Hornby, Mary. "The 'Ultimate Comfort': Word, Text and the Translation of Tourist Brochures." In *Word, text, translation: liber amicorum for Peter Newmark*, edited by Gunilla Anderman and Margaret Rogers, 94-103. Clevedon: Multilingual Matters, 1999.
- Tárnyiková, Jarmila. *Sentence Complexes in Text: Processing Strategies in English and Czech*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2007.
- Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i. "Internetová jazyková příručka." Last modified 2008. <http://prirucka.ujc.cas.cz/>.

Vermeer, Hans J. "Skopos and Comission in Translational Action." Translated by Andrew Chesterman. In *The Translation Studies Reader*. Edited by Lawrence Venuti, 221-232. London: Routledge, 2000.
<http://faculty.ksu.edu.sa/76518/Linguistics/books/The%20Translation%20Studies%20Reader.pdf>.

Veselovská, Ludmila. *English and Morphology and Morphosyntax: Syllabi, Examples and Exercises*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005.

Waller, Robert H.W. "Graphic aspects of complex texts: Typography as macropunctuation." In *Processing of Visible Language*, Vol. II., edited by Paul A. Kolars, Merald E. Wrolstad and Herman Bouma, 247-252. New York: Plenum Press, 1980. http://www.robwaller.org/waller_graphicaspects1980.pdf.

ANNOTATION

The present study deals with a translation of a tourist brochure. The translation procedure follows the individual steps of a translation-oriented model developed by Christiane Nord. First, the translation commission is analyzed in order to define the prospective communicative situation of the target text. Secondly, the source-text analysis of extratextual and intratextual factors is carried out. The comparison of the source-text and target-text communicative situations emphasizes translation issues prior the translation process. The translation is carried out on the basis of the findings of the pre-translation analysis. Selected translation solutions are explained as well.

Key words: Christiane Nord, translation, commentary, source-text analysis, skopos, translation commission, tourist brochure, national park.

ANOTACE

Diplomová práce se zabývá překladem turistické brožury, který je vypracován na základě překladatelského modelu Christiane Nordové. Nejprve jsou analyzovány parametry překladové zakázky, které vymezují komunikační situaci cílového textu. Následně je provedena analýza extratextových a intratextových faktorů výchozího textu. Porovnání komunikační situace výchozího textu s předpokládanou komunikační situací textu cílového poukáže na konkrétní překladatelské problémy. Na základě poznatků z analýzy je posléze vypracován vlastní překlad. Součástí práce je i komentář k vybraným překladatelským řešením.

Klíčová slova: Christiane Nordová, překlad, komentář, analýza výchozího textu, spokos, překladová zakázka, turistická brožura, národní park.